

Begroting 2024 en meerjarenbegroting 2024-2028

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord

15 december 2023

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Samenvatting.....	2
1.2	Leeswijzer	3
2	Gegevens van de stichting	4
2.1	Juridische structuur en organogram.....	4
2.2	Samenstelling College van Bestuur en RvT	5
2.3	Overzicht scholen	5
3	Strategisch beleidsplan	6
3.1	Afronding SBP 2019-2023 Samen vooruit!	6
3.2	Strategisch Manifest 2023-2027 Leren voor iedereen!	6
3.3	Nieuwe schoolplannen 2023-2027	6
4	Planning & control cyclus.....	7
5	Ontwikkeling leerlingenaantallen	8
6	Meerjarenbegroting 2024-2028.....	9
6.1	Gecomprimeerde begroting 2024	9
6.2	Begroting per school 2024.....	10
6.3	Meerjarenbegroting 2024-2028	11
6.4	Toelichting begroting 2024 en meerjarenbegroting 2024-2028	12
6.5	Ontwikkeling liquiditeit	13
6.6	Overzicht reserves en vermogenspositie.....	14
6.7	Signaleringswaarde voor bovengrens eigen vermogen.....	16
6.8	Meerjarenbegroting en toelichting per school.....	19
6.8.1	Toelichting osg Willem Blaeu	19
6.8.2	Toelichting Focus.....	21
6.8.3	Toelichting Berger Scholengemeenschap	23
6.8.4	Toelichting rsg Wiringherlant	26
6.8.5	Toelichting De Viaan.....	28
6.8.6	Toelichting Stedelijk Dalton College Alkmaar.....	30
6.8.7	Toelichting Huygens College Heerhugowaard	33
6.8.8	Toelichting Murmellius Gymnasium	35
6.8.9	Toelichting Van der Meij College	37
6.8.10	Toelichting BMO	39
6.8.11	Toelichting Bovenschools	40
7	Risicoanalyse	41
7.1	Rapportage aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesysteem	41
7.2	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	42
7.3	Risicoparagraaf in geld	43

1 Inleiding

1.1 Samenvatting

In voorliggend document presenteren wij de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024 tot en met 2028 van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord (verder: SOVON).

Ook dit jaar presenteert SOVON een negatieve meerjarenbegroting. Net als andere onderwijsbesturen staan wij op een kantelpunt. Vanaf 2021 kreeg SOVON in verband met corona extra bekostiging en aanvullende subsidies. Vanaf augustus 2023 vielen deze extra inkomsten weg en is het derhalve zaak om de begroting rond te krijgen zonder deze extra bekostiging. Daarnaast is door het afromen van het bovenmatig eigen vermogen van het samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland de bijdrage van het samenwerkingsverband behoorlijk lager dan in voorgaande jaren. Ook heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (verder: OCW) in november 2023 aangekondigd dat de Regeling aanvullende bekostiging strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim in 2025 gehalveerd gaat worden en worden vanaf 2026 in het geheel geen middelen meer via deze regeling aan de schoolbesturen uitgekeerd.

Deze wegvallende inkomsten kunnen samengevat worden in onderstaande tabel. Het betreft een vergelijking van de inkomsten 2024 ten opzichte van 2023.

Dalend leerlingaantal	-1.169.151
Wegvallende baten SWV	-622.863
Wegvallen gelden NPO	-3.667.591
Bezuiniging SHRM en verzuim	-425.448
	-5.885.053

Het wegvallen van deze (incidentele) gelden maakt het opstellen van een consistente meerjarenbegroting, waarin de inkomsten en de uitgaven met elkaar in balans zijn, complex. Het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2028 was dan ook geen eenvoudige opgave. Gezien de daling in inkomsten is het noodzakelijk om het personeelsbestand in te krimpen.

In het eerste scenario kwam SOVON uit op een structureel tekort van € 5 miljoen per jaar vanaf 2024, aflopend naar ruim € 3 miljoen in 2027. Het eigen vermogen van SOVON is niet zodanig dat deze negatieve resultaten opgevangen kunnen worden. In een vervolgstap (scenario twee) is vervolgens bezuinigd op de personele lasten om de dalende inkomsten gedeeltelijk op te vangen. Deze meerjarenbegroting ligt nu voor.

In 2024 presenteert SOVON een negatief resultaat van ruim € 2,7 miljoen dat gedeeltelijk opgevangen zal worden door het bestemmen van de resterende NPO-reserve. In 2025 presenteert SOVON een negatief resultaat van bijna € 1,8 miljoen. Dit negatieve resultaat wordt gedekt door de inzet van de algemene reserves. De verwachting is dat SOVON eind 2024 het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen volledig heeft ingezet.

Daarnaast bedroeg de hoogte van de reserve "kwaliteit" op 1 augustus 2022 ongeveer € 1 miljoen. Daar waar de impact van de wegvallende incidentele middelen de kwaliteit van ons personeelsbestand raakt, zullen wij de middelen uit de reserve kwaliteit inzetten. Dit bedrag hebben wij derhalve niet al op voorhand toegevoegd aan de begroting 2024 -2028, maar gaan wij op een nader te bepalen moment inzetten.

Hieronder worden de oorzaken van het presenteren van een negatieve begroting nader toegelicht. In 2023 ontving SOVON voor de periode januari tot en met augustus aanvullende bekostiging in het kader van corona. Niet bestede gelden uit deze subsidie 'Nationaal Programma Onderwijs' (verder: NPO) werden ten gunste van

de 'bestemmingsreserve NPO' gebracht. In 2024 en 2025 wordt daar waar mogelijk nog uit deze bestemmingsreserve geput.

In de begroting is rekening gehouden met het besluit om per schooljaar € 500.000 te onttrekken uit de algemene reserve om uitvoering te geven aan de doelstellingen uit het Strategisch Manifest 2023-2027. Ook dit voornemen is in de begroting verwerkt.

In de zomer van 2020 heeft de Inspectie van het Onderwijs (verder: de inspectie) op verzoek van de minister van OCW een nieuwe signaleringswaarde ontwikkeld voor het bepalen van de bovengrens van het eigen vermogen van besturen en samenwerkingsverbanden. De inspectie gebruikt deze signaleringswaarde in het toezicht op de doelmatigheid. Daarbij benadrukt de inspectie dat deze waarde geen absolute norm is, maar in geval van overschrijding de basis vormt voor een gesprek met het betreffende bestuur. Context en beleid kunnen aanleiding zijn om (tijdelijk) een hogere vermogenspositie aan te houden dan de signaleringswaarde. De nieuwe signaleringswaarde betekent voor SOVON dat wij op 31 december 2022 een '(mogelijk) bovenmatig eigen vermogen' hebben van bijna € 3 miljoen. Hierin zitten ook gelden die wij in het laatste kwartaal van 2022 hebben ontvangen en waarvan het onmogelijk was die gelden ook in 2022 uit te geven.

In 2023 is een nieuwe CAO afgesloten voor het schooljaar 2023-2024. Daarin is onder andere een structurele loonsverhoging van 10% afgesproken. De loonbijstelling van het Rijk is over 2024 niet voldoende om deze loonsverhoging geheel af te dekken. Omdat wij ervan uitgaan dat de Rijksbekostiging in 2024 voldoende zal zijn om de structurele loonsverhoging te dekken, hebben wij in de begroting de aanneming gedaan dat de loonbijstelling over 2024 met 3,77% zal stijgen. Door deze aanneming is de volledige loonsverhoging gedekt met een verhoging van de Rijksbijdrage.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen is het presenteren van een negatieve meerjarenbegroting 2024-2028 zowel verantwoord als onvermijdelijk. Het is onmogelijk en onwenselijk om in één jaar de wegvallende inkomsten te compenseren door het personeelsbestand in die mate te verkleinen. Dit zou ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs. Bovendien zijn de opgebouwde reserves deels bedoeld om in tijden van financiële tekorten benut te worden. Om die reden is besloten om het personeelsbestand geleidelijk te verkleinen. In feite is de begroting een bestedingsplan hoe wij een deel van de reserves in 2024 en 2025 doelmatig gaan aanwenden om de kwaliteit van ons onderwijs te behouden en te versterken. SOVON zit in een overgangperiode. Begin 2024 worden concrete maatregelen genomen om de tekorten vanaf schooljaar 2024-2025 terug te dringen.

1.2 Leeswijzer

De opbouw van deze begroting is verder als volgt:

- In hoofdstuk 2 presenteren we een aantal kerngegevens over SOVON.
- Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de strategische ambities uit het Strategisch Manifest en andere strategische uitgangspunten voor de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2028.
- In hoofdstuk 4 schetsen we de planning & control cyclus binnen SOVON.
- In hoofdstuk 5 gaan we in op de ontwikkeling van de leerlingenaantallen in 2023 en de jaren daarna.
- In hoofdstuk 6 presenteren we de begroting en meerjarenbegroting.

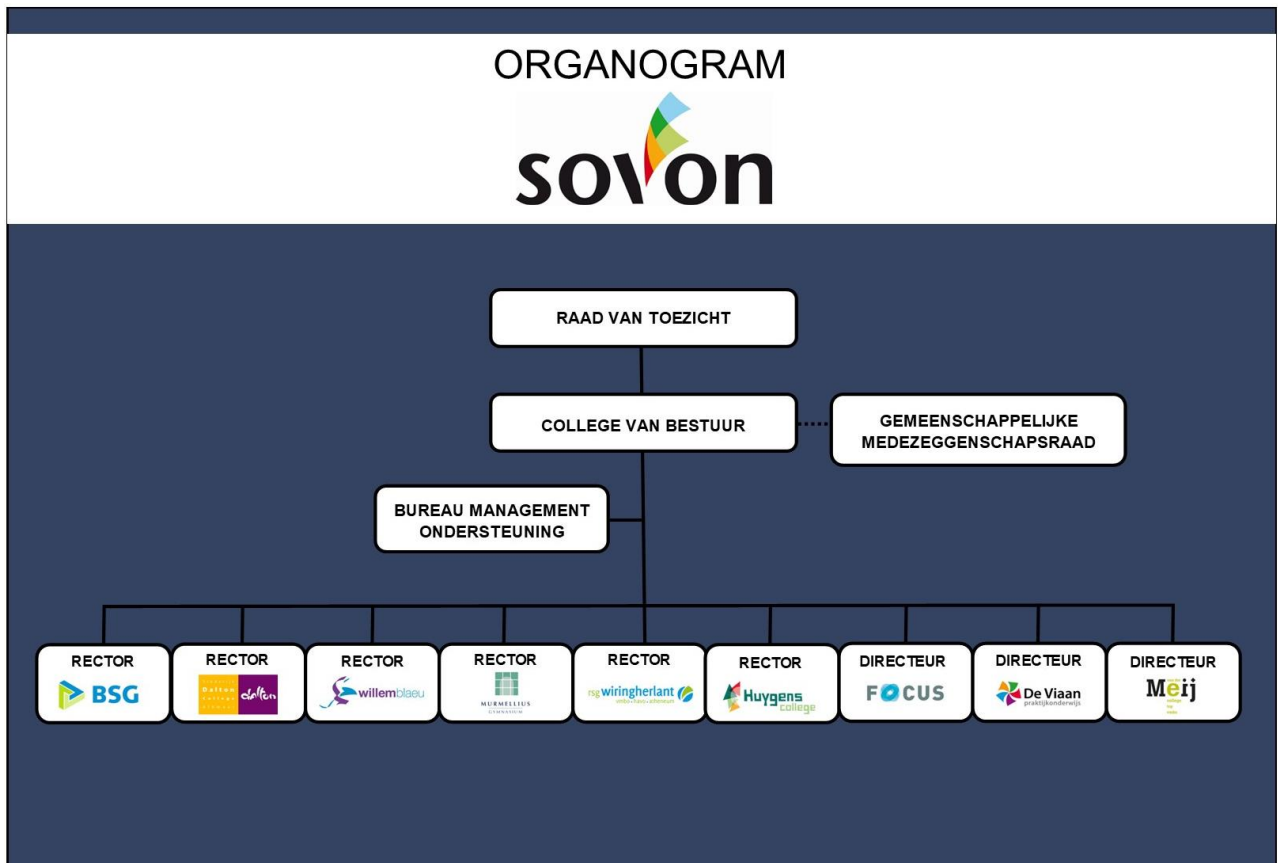
2 Gegevens van de stichting

2.1 Juridische structuur en organogram

SOVON is een openbare stichting ex artikel 42b van de Wet op het voortgezet onderwijs. De (toenmalige) gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard (momenteel Dijk en Waard) en Wieringermeer (momenteel Hollands Kroon) hebben in 2001 de instandhouding van de openbare school of scholen voor voortgezet onderwijs overgedragen aan de stichting.

De stichting kent een College van Bestuur en een RvT. Als externe toezichthouder fungeren de gemeenteraden van de hierboven genoemde gemeenten. Ieder jaar geven de voorzitter van het College van Bestuur (verder: CvB) en de voorzitter van de RvT (verder: RvT) van SOVON een toelichting op het jaarverslag aan de betrokken wethouders. De gemeente Alkmaar benoemt mede namens de andere genoemde gemeenten de leden van de RvT van SOVON. Belangrijke partij in de besluitvorming binnen SOVON is verder de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (verder: GMR), die advies- dan wel instemmingsrecht heeft op een reeks van onderwerpen. De ondersteuning van bestuur en schoolleiding vindt plaats door het bureau managementondersteuning (verder: BMO). De scholen worden geleid door een rector of een directeur.

Zie onderstaand organogram.

Figuur 1: Organogram SOVON

2.2 Samenstelling College van Bestuur en RvT

SOVON kent een éénhoofdig College van Bestuur (verder: CvB) dat bestaat uit de heer dr. R.B.M. Rigter. De samenstelling van de Raad van Toezicht (verder: RvT) is als volgt:

- Mw. mr. S. van Ketel, voorzitter.
- Mw. E. Winters MBA, lid.
- Dhr. mr. R.K. van Rijn MBA, lid.
- Dhr. R. J. F. Winter MSC, lid (tot 1 januari 2024).
- Dhr. drs. F. Jonkers, lid (vanaf 1 januari 2024).

Najaar 2023 is de werving afgerond van een nieuw, vijfde lid RvT. De behandeling, door de gemeenteraad van Alkmaar, van de voordracht van de door de RvT geselecteerde kandidaat was bij publicatie van deze meerjarenbegroting op 15 december 2023 nog niet afgerond.

2.3 Overzicht scholen

Het bestuur van SOVON is het bevoegd gezag van negen scholen in de gemeenten Alkmaar (osg Willem Blaeu, Stedelijk Dalton College Alkmaar, Murmellius Gymnasium, praktijkschool De Viaan en het Van der Meij College), Bergen (Berger Scholengemeenschap), Dijk en Waard (Huygens College Heerhugowaard en praktijkschool Focus) en Hollands Kroon (rsg Wiringherlant). Het Van der Meij College in Alkmaar is een bestuurlijke samenwerking van SOVON en csg Jan Arentsz, dat de bovenbouw vmbo (basis/kader) verzorgt voor osg Willem Blaeu, het Stedelijk Dalton College Alkmaar en de (betreffende) vmbo-afdelingen van csg Jan Arentsz. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen (inclusief nieuwkomers en vavo-leerlingen) van de genoemde scholen.

Gemeente/school (brinnummer)	1-10-2022 ¹	1-10-2023
Alkmaar:		
osg Willem Blaeu (01XF)	781	762
Stedelijk Dalton College Alkmaar (19ZQ)	1.020	983
Murmellius Gymnasium (20AA)	758	689
De Viaan (praktijkonderwijs, 19YT)	217	220
Van der Meij College (SOVON-aandeel 01XF01, 19ZQ02)	331	351
Bergen:		
Berger Scholengemeenschap (16ST)	827	766
Dijk en Waard:		
Huygens College Heerhugowaard (19ZX)	1555	1618
Focus (praktijkonderwijs, 08UV)	237	217
Hollands Kroon:		
rsg Wiringherlant (17DD)	957	981
Totaal	6.683	6.587

Tabel 1: Leerlingenaantallen SOVON-scholen.

¹ Het leerlingenaantal op 1 oktober 2022 is aangepast naar aanleiding van de bekostigingscontrole.

3 Strategisch beleidsplan

3.1 Afronding SBP 2019-2023 Samen vooruit!

Halverwege 2023 liep de looptijd van ons vorige Strategisch Beleidsplan Samen vooruit! af. De focus in de schooljaren 2019-2020 tot en met 2022-2023 lag onder andere op het versterken van de interne en externe samenwerking. We hebben vastgesteld dat we op deze ambitie belangrijke vooruitgang hebben geboekt, maar dat we tevens nog stappen te zetten hebben op dit vlak. Het speerpunt komt dan ook terug in ons nieuwe Strategisch Manifest voor de schooljaren 2023-2024 tot en met 2026-2027.

3.2 Strategisch Manifest 2023-2027 Leren voor iedereen!

Via interactieve bijeenkomsten met diverse geledingen binnen de stichting – schoolleiders, medezeggenschap en toezichthouders – zijn wij gekomen tot de formulering van onze strategische ambities voor de komende jaren. Kern van het nieuwe Strategisch Manifest is dat we de ingezette beweging naar meer samenwerking willen uitbouwen en daarnaast willen focussen op versterking en ondersteuning van het leren en het lerend vermogen van iedereen binnen onze stichting, leerlingen en medewerkers.

Met als belangrijk vertrekpunt de 'Kennisagenda' van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek, hebben wij voor de komende jaren gekozen voor de volgende strategische speerpunten:

1. Versterking van de kennis en vaardigheden van onze leerlingen.
Dit in het kader van de ambitie en opdracht van de overheid om de basisvaardigheden van leerlingen te verbeteren.
2. Versterking van SOVON en de scholen als lerende en professionele organisaties.
Belangrijk onderdeel hiervan is de ontwikkeling en implementatie van een strategisch HRM-beleid.
3. Versterking van de plek van technologie in ons onderwijs.
Hierbij gaat het zowel om de aandacht voor de maatschappelijke betekenis van technologie nu en in de toekomst, als om de benutting van technologische mogelijkheden bij de vormgeving van ons onderwijs.
4. Verdere verbetering van de interne en externe samenwerking.
Deze doelstelling heeft zowel betrekking op de samenwerking tussen scholen onderling en tussen scholen en bestuur/BMO, als op de samenwerking tussen SOVON en externe partijen. Voorbeeld van dit laatste is de lopende verkenning van de meerwaarde voor leerlingen van eventuele intensivering van de samenwerking met collega-bestuur csg Jan Arentsz.

Het nieuwe Strategisch Manifest 2023-2027 van SOVON is vormgegeven in een formele tekst, een publieksversie daarvan en enkele aanvullende ondersteunende communicatiemiddelen, waaronder de website www.sovon.nl/lerenvoorieedereen. Op deze website wordt gedurende de looptijd van het nieuwe Strategisch Manifest, een beeld gegeven van de implementatie van- en resultaten op de genoemde ambities.

3.3 Nieuwe schoolplannen 2023-2027

Nadat de contouren van het nieuwe Strategisch Manifest van SOVON duidelijk werden, zijn de scholen gestart met de uitwerking van hun nieuwe koersdocumenten, de schoolplannen, voor de schooljaren 2023-2024 tot en met 2026-2027. In de schoolplannen krijgen de strategische ambities van SOVON een schooleigen uitwerking en komen daarnaast schoolspecifieke uitdagingen en speerpunten aan bod. De nieuwe schoolplannen van onze scholen zijn te vinden op de websites van de scholen.

4 Planning & control cyclus

De voorliggende meerjarenbegroting maakt onderdeel uit van de planning & control cyclus van SOVON. Deze heeft de volgende elementen:

Strategie

- De basis voor de planning & control cyclus vormt het Strategisch Manifest. Dit heeft een looptijd van vier schooljaren (2023-2024 tot en met 2026-2027).
- De in het Strategisch Manifest vermelde beloftes en doelstellingen zijn leidend voor de schoolplannen. De schoolplannen worden verder gevoed door de eigen ambities en doelstellingen van de betreffende school (onder meer afhankelijk van de specifieke identiteit en positionering van de school). Ook de schoolplannen hebben een looptijd van vier schooljaren.

Formatie

- Elk voorjaar voert de bestuurder formatiegesprekken met de schoolleiders. Op basis hiervan worden het formatiebudget per school vastgesteld en daarmee de totale formatieplanner voor de stichting.
- Belangrijke uitgangspunten voor het vaststellen van de formatie zijn de leerlingenprognoses (verwachte leerlingenaantallen voor het komende schooljaar) per school en het bovenschools taakbeleid.

Begroting

- De basis voor de jaarlijkse vaststelling van de begroting vormen het meerjarige financieel beleidsplan van SOVON en de kaderbrief, waarin de financiële uitgangspunten voor het komend begrotingsjaar staan uitgewerkt.
- Op basis van de kaderbrief stellen de schoolleiders hun schoolbegroting op, bestaande uit een jaarbegroting en een meerjarenbegroting.
- Nadat de schoolbegrotingen zijn opgesteld, wordt de SOVON-begroting uitgewerkt, eveneens bestaande uit een jaarbegroting en een meerjarenbegroting. De begrotingen zijn gebaseerd op kalenderjaren.

Verantwoording

- Over de voortgang bij de uitvoering van voornoemde plandocumenten doet de bestuurder tweemaal per jaar verslag in een trimesterrapportage richting de interne en externe stakeholders van SOVON (de verantwoording over het derde trimester wordt meegenomen in het jaarverslag).
- De trimesterrapportages vormen de opmaat naar de jaarrekening en het jaarverslag van de stichting. Op grond van de uitkomsten van een trimesterrapportage kan de begroting worden bijgesteld, zowel in positieve als negatieve zin.
- De schoolleider neemt belangrijke jaardoelen voor zijn of haar school en eventuele meer persoonlijke ambities en ontwikkeldoelen op in een managementcontract. Dit beslaat een schooljaar.
- Over de voortgang van dit managementcontract en de uitvoering van andere plannen op schoolniveau heeft de schoolleider vier keer per jaar een ontwikkelsprek met de bestuurder.

5 Ontwikkeling leerlingenaantallen

Belangrijke basis voor de uitwerking van de meerjarenbegroting 2024-2028 en de jaarbegroting 2024, vormen de leerlingenprognoses die jaarlijks worden afgegeven door de schoolleiders. Vertrekpunten voor deze prognoses zijn de bestaande aanmeldingen, de verwachte uitstroom en de verwachte daling dan wel toename van de instroom. Onderstaande tabel bevat de werkelijke leerlingenaantallen per 1 oktober 2023 (basis voor de begroting 2024), gevolgd door de verwachte aantallen op 1 oktober 2024 t/m 2027 (als basis voor de begrotingen 2024 t/m 2028), exclusief nieuwkomers.

Gemeente/school	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026	1-10-2027
Alkmaar:					
osg Willem Blaeu	758	752	750	820	884
Stedelijk Dalton College Alkmaar	957	951	955	985	1005
Murmellius Gymnasium	689	700	705	710	710
Praktijkschool De Viaan	220	209	185	180	180
Van der Meij College	308	280	280	280	280
Bergen:					
Berger Scholengemeenschap	766	700	750	800	800
Heerhugowaard:					
Huygens College Heerhugowaard	1.606	1.630	1.630	1.630	1.630
Praktijkschool Focus	218	225	225	225	225
Hollands Kroon:					
rsg Wiringerlant	968	968	968	968	968
Totaal	6.490	6.415	6.448	6.598	6.682

Tabel 2: Leerlingenprognoses per school.

Voor de analyse onder deze cijfers, zie de meerjarenbegrotingen per school en de toelichtingen daarop in paragraaf 6.4.

6 Meerjarenbegroting 2024-2028

6.1 Gecomprimeerde begroting 2024

Kostenplaats			
SOVON			
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
3.1 Rijksbijdragen	74.288.642	73.813.411	74.875.571
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	181.029	146.147	401.574
3.5 Overige baten	3.185.697	4.240.156	2.179.720
3 Baten	77.655.369	78.199.714	77.456.865
4.1 Personeelslasten	65.060.611	63.669.954	66.155.232
4.2 Afschrijvingen	2.679.957	2.848.081	3.160.244
4.3 Huisvestingslasten	3.827.234	3.649.381	3.673.827
4.4 Overige lasten	7.579.037	9.653.355	7.584.077
4 Lasten	79.146.839	79.820.771	80.573.380
6.1 Financiële baten	171.458	148.495	542.555
6.2 Financiële lasten	151.945	148.495	142.555
6 Financiële baten en lasten	19.513	0	400.000
1 Resultaat	-1.471.957	-1.621.057	-2.716.514

6.2 Begroting per school 2024

Grootboekrekening	SOVON	01XF - osg Willem Blaeu	08UV - Focus	16ST - Berger Scholengemeen schap	17DD - rsg Wiringherlant	19YT - De Viaan	19ZQ - Stedelijk Dalton College Alkmaar	19ZX - Huygens College	20AA - Murmellius Gymnasium	VMC - Sovon Van der Meij Sovon	BMO - BMO	BOV - Bovenschools
3.1 Rijksbijdragen	74.875.571	8.689.126	3.966.404	7.372.695	12.025.043	4.183.993	10.465.187	16.641.776	6.806.874	4.709.007		15.465
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	401.574	33.784	68.612			68.500	15.615	215.063				
3.5 Overige baten	2.179.720	32.955	-107.992	-230.277	-198.926	-81.082	-179.087	-587.684	-144.216	56.100	1.714.405	3.924.763
3 Baten	77.456.865	8.755.866	3.927.025	7.142.417	11.826.117	4.171.412	10.301.715	16.269.155	6.662.658	4.765.107	1.714.405	3.940.228
4.1 Personeelslasten	66.155.232	7.328.365	3.694.674	6.641.143	10.001.683	3.754.407	9.292.922	13.622.014	5.522.737	3.882.215	1.471.509	943.562
4.2 Afschrijvingen	3.160.244	359.231	73.581	247.589	374.853	120.664	546.484	727.116	281.354	221.139	46.814	161.419
4.3 Huisvestingslasten	3.673.827	387.496	167.422	354.660	407.479	185.804	469.443	683.021	308.779	274.129	17.800	417.794
4.4 Overige lasten	7.584.077	859.189	286.650	764.745	940.282	306.150	1.217.450	1.420.500	691.200	370.594	219.500	2.527.057
4 Lasten	80.573.380	8.934.280	4.222.327	8.008.137	11.724.297	4.367.026	11.526.300	16.452.650	6.804.070	4.748.077	1.755.623	4.049.832
6.1 Financiële baten	542.555										142.555	400.000
6.2 Financiële lasten	142.555										142.555	
6 Financiële baten en lasten	400.000										0	400.000
1 Resultaat	-2.716.514	-178.415	-295.302	-865.720	101.820	-195.614	-1.224.585	-183.495	-141.411	17.030	-41.218	290.396

Uit de bovenstaande tabel is te concluderen dat SOVON over het jaar 2024 een negatief saldo van ruim € 2,7 miljoen prognosticeert. Dit negatieve saldo gaat ten laste van de algemene reserves.

6.3 Meerjarenbegroting 2024-2028

Kostenplaats SOVON							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	74.288.642	73.813.411	74.875.571	72.980.631	72.675.410	74.005.292	74.022.600
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	181.029	146.147	401.574	313.362	162.362	162.362	162.362
3.5 Overige baten	3.185.697	4.240.156	2.179.720	1.885.820	1.874.820	1.874.820	1.874.820
3 Baten	77.655.369	78.199.714	77.456.865	75.179.813	74.712.592	76.042.475	76.059.782
4.1 Personeelslasten	65.060.611	63.669.954	66.155.232	62.255.764	62.675.244	62.968.195	62.924.892
4.2 Afschrijvingen	2.679.957	2.848.081	3.160.244	3.548.728	3.583.341	3.507.668	3.315.870
4.3 Huisvestingslasten	3.827.234	3.649.381	3.673.827	3.695.637	3.545.946	3.547.536	3.563.537
4.4 Overige lasten	7.579.037	9.653.355	7.584.077	7.851.760	7.796.427	7.805.781	7.830.781
4 Lasten	79.146.839	79.820.771	80.573.380	77.351.889	77.600.958	77.829.179	77.635.080
6.1 Financiële baten	171.458	148.495	542.555	536.615	531.391	524.394	518.471
6.2 Financiële lasten	151.945	148.495	142.555	136.615	131.391	124.394	118.471
6 Financiële baten en lasten	19.513	0	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
1 Resultaat	-1.471.957	-1.621.057	-2.716.514	-1.772.076	-2.488.366	-1.386.705	-1.175.298

Bij de uitwerking van de voorliggende (meerjaren)begroting golden de volgende uitgangspunten:

- Basis voor de meerjarenbegroting vormen het Financieel Beleidsplan 2024-2028 en de Kaderbrief Begroting 2024. In het Financieel Beleidsplan zijn doelstellingen geformuleerd die bijzondere aandacht vragen. Ten eerste de hoogte van de algemene reserve. De inspectie heeft op verzoek van de ministers van OCW een signaleringswaarde ontwikkeld voor het bepalen van de bovengrens van het eigen vermogen van besturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Deze reserve moet gezien worden als risicobuffer. SOVON zal in de meerjarenbegroting 2024-2028 de bestaande reserves zodanig inzetten dat in 2024 of 2025 het eigen vermogen lager is dan of gelijk is aan de signaleringswaarde. Daarnaast is de solidariteitsgedachte tussen de scholen een actueel thema. Alle scholen zijn verantwoordelijk voor een financieel evenwichtig resultaat, maar er zijn ook risico's die de scholen van SOVON in gezamenlijkheid dragen. Daarom sluiten de begrotingen van enkele individuele scholen negatief.
- Op 31 december 2022 was de stand van de algemene reserve € 18,4 miljoen. Dit stelt SOVON in staat om met eigen middelen risico's op te vangen. Hoewel volgens de schoolleiders het leerlingenaantal beperkt zal teruglopen, houden wij ook rekening met het oorspronkelijke scenario dat de krimp groter zal zijn. Tegen deze achtergrond houden wij een reserve aan waarmee eventuele discrepanties tussen inkomsten en uitgaven opgevangen kunnen worden zonder dat de stichting in financiële problemen komt.
- SOVON kreeg in verband met corona in het schooljaar 2022-2023 bijzondere en aanvullende bekostiging. Vanaf 2024 krijgt SOVON deze incidentele gelden niet meer. Het wegvallen van deze gelden maakt het opstellen van een evenwichtige begroting, zonder de kwaliteit van het onderwijs aan te tasten, lastig.
- SOVON is bij het opstellen van de begroting uitgegaan van de gemiddelde personeelslasten (GPL) zoals opgenomen in de meest recente regeling van augustus 2023. Voor 2024 is SOVON ervan uitgegaan dat de GPL zodanig gaat stijgen dat deze de structurele loonsverhoging kan compenseren.
- In 2019 is afgesproken om in principe € 500.000 extra per jaar te investeren in de kwaliteit van de organisatie. Ook voor de jaren 2023-2024 t/m 2027-2028 is dit bedrag beschikbaar. Dit bedrag wordt benut om uitvoering te geven aan de doelstellingen uit het Strategisch Manifest 2023-2027.
- In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een daling en daarna stijging van het aantal leerlingen (zie hiervoor de prognoses in de tabellen per school) aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant. Ook beschikte SOVON over een groot aantal incidentele gelden in het kader van corona. Deze subsidies liepen af in 2023. Dit betekent dat het aantal personeelsleden dat bij SOVON in dienst is, zal dalen. In de praktijk betekent dit dat wij sturen op voldoende tijdelijke contracten die als een flexibele schil dienen om deze besparing, los van het natuurlijk verloop, te bewerkstelligen. Risico is wel of wij de kwaliteit en het aanbod op de individuele scholen kunnen handhaven.
- De keuzes van de scholen om de incidentele gelden uit 2022 en 2023 al dan niet gefaseerd in te zetten, beïnvloeden het exploitatieresultaat en dat verklaart een deel van het nadelige saldo op onze scholen.
- De meerjarige cijfers tonen aan dat de begroting op lange termijn niet uit de rode cijfers komt. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het feit dat enkele scholen veel jonge leerkrachten in dienst hebben genomen die ieder schooljaar een extra periodiek krijgen toegekend. Deze uitgaven zijn meegenomen in de begroting.
- Vanaf 2021 kreeg SOVON in verband met corona diverse extra, bijzondere en aanvullende bekostiging en subsidies. Vanaf augustus 2023 vielen deze extra inkomsten weg en is het derhalve zaak om de begroting rond te krijgen zonder deze extra bekostiging. Daarnaast is door het afkomen van het bovenmatig eigen vermogen van het samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland de bijdrage

van het samenwerkingsverband behoorlijk lager dan in voorgaande jaren. Ook heeft de minister van OCW in november 2023 aangekondigd dat de 'Regeling aanvullende bekostiging strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim vo' in 2025 gehalveerd gaat worden en wordt vanaf 2026 geen middelen meer via deze regeling aan schoolbesturen uitgekeerd. Het wegvallen van deze (incidentele) gelden maakt het opstellen van een consistente meerjarenbegroting waarin de inkomsten en de uitgaven in balans zijn zeer complex. Het opstellen van de meerjarenbegroting vanaf 2024 was geen eenvoudige opgave. In het eerste scenario kwam SOVON op een structureel tekort van € 5 miljoen per jaar vanaf 2024, aflopend naar ruim € 3 miljoen in 2027. Het eigen vermogen van SOVON is niet zodanig dat deze negatieve resultaten opgevangen kunnen worden. In een vervolgstap (scenario twee) is vervolgens bezuinigd op de personele lasten om de dalende inkomsten gedeeltelijk op te kunnen vangen. Deze meerjarenbegroting ligt nu voor. In 2024 presenteert SOVON een negatief resultaat van ruim € 2,7 miljoen wat gedeeltelijk opgevangen gaat worden door het bestemmen van de NPO-reserve. In 2025 presenteert SOVON een negatief resultaat van bijna € 1,8 miljoen. Dit negatief resultaat wordt gedekt door de inzet van de algemene reserves. De verwachting is dat SOVON eind 2024 het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen volledig heeft ingezet.

- In de gepresenteerde meerjarenbegroting is af te lezen dat het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen ingezet is en gaat worden in de jaren 2023 en 2024. Ook de jaren 2025 tot en met 2028 zijn negatief begroot. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat de geprognosticeerde baten in werkelijkheid mee kunnen vallen waardoor een positiever resultaat behaald kan worden. Mochten de negatieve resultaten inderdaad behaald gaan worden, zal in de komende begrotingen eerder ingegrepen moeten worden om het eigen vermogen niet te ver te laten dalen.
- De hoogte van de reserve "kwaliteit" bedroeg op 1 augustus 2023 ongeveer € 1 miljoen. Daar waar de impact van de wegvallende incidentele middelen de kwaliteit van ons personeelsbestand raken, zullen wij de middelen uit de reserve kwaliteit inzetten. Dit bedrag hebben wij derhalve niet al op voorhand toegevoegd aan de meerjarenbegroting 2024 -2028, maar gaan wij op een nader te bepalen moment inzetten.
- Bovenstaande keuzes hebben geleid tot een begroting voor 2024 die sluit met een tekort van ruim € 2,7 miljoen. In 2025 loopt het geprognosticeerde tekort terug naar bijna € 1,8 miljoen. De jaren daarna loopt het jaarlijkse tekort af tot gemiddeld € 1,5 miljoen.

6.5 Ontwikkeling liquiditeit

Liquiditeit is het vermogen om op tijd aan de op korte termijn opeisbare financiële verplichtingen te voldoen. Laat de liquiditeit te wensen over, dan vormt dit een bedreiging voor de continuïteit van de stichting. Het bewaken van de liquiditeit is één van de belangrijkste onderdelen van het financiële beheer in een organisatie waarbij de liquiditeitsprognose een essentieel hulpmiddel is.

Een liquiditeitsprognose is een schatting van de belangrijkste ontvangsten en uitgaven per periode en stelt de stichting in staat eventuele tekorten tijdig te signaleren en adequate maatregelen te nemen. Enige ruimte in de liquiditeitsprognose is noodzakelijk om eventuele tegenvallers in de inkomende geldstroom op te vangen. In onderstaande tabel is de liquiditeitsprognose van SOVON aangegeven voor de komende vijf jaar. Zoals uit de tabel is af te lezen is de liquiditeitspositie van SOVON voldoende.

Liquiditeitsprognose	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand liquide middelen per 1 januari	27.633.000	20.951.595	11.411.956	10.571.609	10.181.973	9.329.017
Ontvangsten	78.348.209	77.999.420	75.716.428	75.243.983	75.243.983	76.566.869
Uitgaven:						
Lasten	79.820.771	80.573.380	77.351.889	77.600.958	77.829.179	77.635.080
Afschrijvingen -/-	2.848.081	3.300.644	3.485.285	3.392.370	3.232.240	3.232.240
Investerings	8.056.924	10.266.323	2.690.171	1.425.031	1.500.000	1.500.000
Totaal uitgaven	85.029.614	87.539.059	76.556.775	75.633.619	76.096.939	75.902.840
Mutaties in liquiditeit	-6.681.405	-9.539.639	-840.347	-389.636	-852.956	664.029
Stand liquide middelen per 31 december	20.951.595	11.411.956	10.571.609	10.181.973	9.329.017	9.993.046

6.6 Overzicht reserves en vermogenspositie

De algemene reserve bedraagt per 1 januari 2023 € 18.412.696. De materiële vaste activa bedragen per 31 december 2022 € 15.271.572. De algemene reserve is dus grotendeels vastgelegd in materiële vast activa.

De algemene reserve heeft drie functies:

- Een bufferfunctie (het deel van het vermogen dat nodig is om eventuele risico's op te kunnen vangen).
- Een financieringsfunctie (de vervangingswaarde van de materiële vaste activa).
- Een transactiefunctie (de mogelijkheid om kortlopende schulden vlot te kunnen betalen).

Naast de algemene reserve zijn er nog bestemmingsreserves. Deze zijn onderdeel van het niet-vrije gedeelte van het eigen vermogen en betreffen gelden die binnen het eigen vermogen zijn afgezonderd van de algemene reserve. Zij hebben een voorlopige bestemming gekregen of het betreft gelden waarop een door derden bepaalde bestedingsverplichting rust. Het gaat om:

- Reserve risicofonds vervanging
- Reserve risicofonds Bapo
- Reserve NPO
- Reserve werkdrukmiddelen VO
- Reserve professionalisering leraren
- Reserve kwaliteit
- Reserve nieuwbouw
- Reserve inrichting nieuwbouw
- Reserve onderhoud

Ten opzichte van de begroting 2023 zijn de reserve werkdrukmiddelen VO en de reserve professionalisering leraren nieuw.

Reserve werkdrukmiddelen VO: In april 2022 werd bekend dat SOVON werkdrukmiddelen over de periode augustus tot en met december 2022 zou ontvangen, maar de hoogte was nog niet bekend. In november 2022 is bekend geworden dat alle VO besturen over het gehele jaar 2022 (januari tot en met december) werkdrukmiddelen ontvangen. Bij SOVON gaat het om € 2,1 miljoen, waarvan de helft collectief besteed moet worden en de helft individueel. Het collectieve deel van de werkdrukmiddelen moet op voorstel en na

instemming van de PMR besteed worden. Het tijdstip van bekendmaking (november 2022) maakte het onmogelijk om deze middelen in 2022 uit te geven. Met betrekking tot het individuele deel is aan iedere medewerker gevraagd om deze middelen uit te laten betalen. Van de € 2,1 miljoen aan werkdrukmiddelen is 50% (het collectieve deel) in 2022 niet besteed. Dit bedrag, € 1,05 miljoen, is gestort in de nieuw gevormde bestemmingsreserve collectieve werkdrukmiddelen.

Reserve professionalisering leraren: Ook het bedrag voor de professionalisering van leraren kon door het late moment van bekendmaken (oktober 2022) niet uitgegeven worden in 2022. Ook dit bedrag is toegevoegd aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve professionalisering leraren.

Daarnaast hebben wij nog de reserve NPO: In november 2021 is een bedrag van € 701,16 per leerling ontvangen voor de uitvoering van NPO en bestemd voor schooljaar 2021-2022. Voor SOVON gaat het om ruim € 4,65 miljoen. Hiervan is 7/12e deel ontvangen in 2021, maar bestemd voor 2022. Tevens hebben scholen de mogelijkheid om een deel van de gelden die bestemd zijn voor schooljaar 2021-2022 nog twee jaar langer te besteden tot en met schooljaar 2024-2025. Voor het niet-bestede deel van deze NPO-middelen is deze reserve gevormd.

Hieronder is een overzicht opgenomen van het verloop van het eigen vermogen. Het exploitatieresultaat van elk jaar wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve en daarmee aan het eigen vermogen. Het meerjarenbeeld wordt jaarlijks bijgesteld aan de hand van de nieuwe begroting.

De jaarrekening 2023 is nog niet vastgesteld en het exploitatieresultaat is op dit moment nog niet bekend. Voor het overzicht wordt rekening gehouden met de werkelijke stand van de reserves per 31 december 2022 en het begrote exploitatieresultaat over 2023 van € 1.621.057 negatief.

Het eigen vermogen per 1 januari 2023 is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Algemene reserve	18.412.696
Reserve risicofonds vervanging	2.998.359
Reserve NPO	2.434.481
Reserve werkdrukmiddelen VO	1.054.869
Reserve professionalisering leraren	372.735
Reserve kwaliteit	1.090.017
Reserve nieuwbouw	51.874
Reserve inrichting nieuwbouw	56.100
Reserve onderhoud	1.440.395
Totaal eigen vermogen	27.911.526

Vermogensverloop	2023	2024	2025	2026	2027	2028
eigen vermogen per 1 januari	27.911.524	26.290.467	23.573.953	21.801.877	19.313.511	17.926.806
Exploitatieresultaat	-1.621.057	-2.716.514	-1.772.076	-2.488.366	-1.386.705	-1.175.298
eigen vermogen per 31 december	26.290.467	23.573.953	21.801.877	19.313.511	17.926.806	16.751.508
Baten	78.199.714	77.456.865	75.179.813	74.712.592	76.042.475	76.059.782
financiële baten	148.495	542.555	536.615	531.391	524.394	518.471
Totale baten	78.348.209	77.999.420	75.716.428	75.243.983	76.566.869	76.578.253
weerstandvermogen per 31 december in percentage	34%	30%	29%	26%	23%	22%

In de laatste regel van deze tabel is het weerstandsvermogen in percentages berekend. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Dit is van belang voor het geval dat zich een financiële tegenvaller voordoet. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden.

De richtlijn van de minister van OCW is dat dit percentage, afhankelijk van het risicoprofiel, gemiddeld ligt tussen de 10% en 40%. Ons weerstandsvermogen ligt in de jaren 2024 tot en met 2028 binnen deze grenzen.

6.7 Signaleringswaarde voor bovengrens eigen vermogen

De inspectie heeft op verzoek van de minister van OCW een signaleringswaarde ontwikkeld voor het bepalen van de bovengrens van het eigen vermogen van besturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

De inspectie gebruikt deze signaleringswaarde in het toezicht op de doelmatige besteding van middelen. De inspectie benadrukt daarbij dat deze waarde geen absolute norm is, maar in geval van overschrijding de basis vormt voor een gesprek met het betreffende bestuur. In dit gesprek wordt de vermogenspositie in de context geplaatst en besproken wat het beleid is van het bestuur. Context en beleid kunnen aanleiding zijn om (tijdelijk) een hogere vermogenspositie aan te houden dan de signaleringswaarde uitbetaald.

<p>Voor besturen in het po, vo, mbo, hbo en wo is de formule:</p> $(0,5 \times \text{aanschafwaarde gebouwen} \times 1,27^2)$ <p>+ boekwaarde resterende materiële vaste activa</p> <p>+ (omvangafhankelijke rekenfactor \times totale baten)</p> <p>Omvangafhankelijke rekenfactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,05 voor besturen met totale baten groter dan of gelijk aan € 12 miljoen • onder de € 12 miljoen loopt de rekenfactor geleidelijk op van 0,05 tot uiteindelijk 0,1 bij besturen met totale baten van € 3 miljoen • voor besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen wordt geen rekenfactor toegepast, maar een vaste risicobuffer van € 300.000,-
--

Aanschafwaarde gebouwen					17.670.804	11.220.961
Boekwaarde resterende mva						9.849.042
Totale baten					77.826.827	3.891.341
Signaleringswaarde						24.961.344
Eigen vermogen						27.911.524
Hoger dan signaleringswaarde						2.950.180

Op basis van de jaarrekeninggegevens van 2022 betreft het bovenmatig eigen vermogen een bedrag van bijna € 3,0 miljoen.

Het financieel resultaat over 2018 was positief (ruim € 4.750.000). Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is gelet op de gezonde financiële positie van SOVON besloten om ruim € 4 miljoen van deze gelden toe te voegen aan de op dat moment nieuwgevormde bestemmingsreserve 'kwaliteit'. Afsproken is om deze middelen voor een groot deel in te zetten voor investeringen in de ontwikkeltijd van docenten (ter compensatie van de reductie van de lessentabel met één uur per fulltime fte) en het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs op de verschillende scholen. Hiervoor is met ingang van 1 augustus 2019 voor drie jaren € 1 miljoen per schooljaar gereserveerd. Eind 2020 was het bovenmatig eigen vermogen hierdoor gedaald naar € 2,3 miljoen.

In 2021 is het bovenmatig eigen vermogen gestegen naar bijna € 5,3 miljoen. De oorzaak ligt voor € 2,7 miljoen in de gelden die SOVON in 2021 heeft gekregen voor de uitvoering van het NPO voor schooljaar 2021-2022. Had SOVON deze middelen niet al in 2021 ontvangen, maar in het jaar waarvoor ze ook bestemd waren (2022), dan was het bovenmatig eigen vermogen uitgekomen op € 2,6 miljoen.

In 2022 zijn de gelden die wij in 2021 hebben ontvangen in het kader van het NPO (grotendeels) uitgegeven. Het bovenmatig eigen vermogen is teruggebracht naar bijna € 3,0 miljoen. Ook hierin zitten gelden die wij in het laatste kwartaal van 2022 hebben ontvangen en waarvan het onmogelijk was te verwachten dat die gelden ook in 2022 uitgegeven konden worden. Het gaat om:

- In oktober 2022 zijn de gelden in het kader van het Onderwijsakkoord 2022 ontvangen. Dit betreffen gelden voor het verlagen van de werkdruk (€ 2,1 miljoen), voor de professionalisering van leraren en schoolleiders (€ 440.000) en een eenmalige uitkering voor het OOP (€ 51.000). In april 2022 was wel bekend dat SOVON werkdrukmiddelen over de periode augustus tot en met december 2022 zou ontvangen, maar de hoogte was nog niet bekend. In november 2022 is bekend geworden dat alle VO besturen over het gehele jaar 2022 (januari tot en met december) werkdrukmiddelen ontvangen. Bij SOVON gaat het om € 2,1 miljoen, waarvan de helft collectief besteed moet worden en de helft individueel. Het collectieve deel van de werkdrukmiddelen moet op voorstel en na instemming van de PMR besteed worden. Het tijdstip van bekendmaking (november 2022) maakte het onmogelijk om deze middelen in 2022 uit te geven. Met betrekking tot het individuele deel is aan iedere medewerker gevraagd om deze middelen uit te laten betalen. De middelen zijn uitbetaald aan die medewerkers die hiervoor gekozen hebben. Van de € 2,1 miljoen aan werkdrukmiddelen is 50% (het collectieve deel) in 2022 niet besteed. Dit bedrag, € 1,05 miljoen, is gestort in de nieuw gevormde bestemmingsreserve collectie werkdrukmiddelen.
- Ook het bedrag voor de professionalisering van leraren kon door het late moment van bekendmaken (oktober 2022) niet uitgegeven worden in 2022 (€ 373.000). Ook dit bedrag is toegevoegd aan de nieuw gevormde bestemmingsreserve professionalisering leraren.
- Tevens is in oktober 2022 bekend geworden dat het samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland extra middelen aan de scholen beschikbaar stelt om het te hoge eigen vermogen van het samenwerkingsverband af te bouwen. Het gaat om € 322.000.

Wanneer wij deze middelen buiten beschouwing laten, was het bovenmatig eigen vermogen eind 2022 uitgekomen op € 1,2 miljoen. Een afbouw van ruim € 4,1 miljoen in één jaar tijd.

Door de presentatie van de meerjarenbegroting 2024-2028 waarin een fors nadelig resultaat is opgenomen, verwachten wij het mogelijk bovenmatig eigen vermogen daadwerkelijk verder omlaag te brengen. In de gepresenteerde meerjarenbegroting is af te lezen dat het bovenmatig eigen vermogen ingezet wordt en gaat worden in 2024. Ook de jaren 2025 tot en met 2028 zijn negatief begroot. Uit deze meerjarenbegroting spreekt de verwachting dat er een positiever resultaat behaald kan worden als de geprognosticeerde baten in werkelijkheid mee gaan vallen. Mochten deze negatieve resultaten inderdaad behaald gaan worden, dan zal in de komende begrotingen eerder ingegrepen moeten worden om het eigen vermogen niet te ver te laten dalen.

6.8 Meerjarenbegroting en toelichting per school

Kostenplaats							
01XF - osg Willem Blaeu							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	9.201.162	8.629.897	8.689.126	8.542.000	8.417.063	9.054.317	9.636.949
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies		12.935	33.784	13.535	13.535	13.535	13.535
3.5 Overige baten	779.968	-50.455	32.955	-16.086	-14.452	-71.656	-123.957
3 Baten	9.981.129	8.592.377	8.755.866	8.539.449	8.416.146	8.996.196	9.526.527
4.1 Personeelslasten	8.253.827	7.431.007	7.328.365	6.805.617	7.007.303	7.260.424	7.281.499
4.2 Afschrijvingen	285.697	344.355	359.231	390.373	398.330	383.544	335.061
4.3 Huisvestingslasten	361.673	365.504	387.496	389.845	388.766	387.798	388.548
4.4 Overige lasten	1.571.012	825.939	859.189	859.189	859.189	859.189	859.189
4 Lasten	10.472.209	8.966.805	8.934.280	8.445.025	8.653.588	8.890.955	8.864.297
6.2 Financiële lasten	0						
6 Financiële baten en lasten	0						
1 Resultaat	-491.080	-374.428	-178.415	94.424	-237.442	105.241	662.231

6.8.1 Toelichting osg Willem Blaeu

Ontwikkeling leerlingenaantal

Dit schooljaar en komend schooljaar hebben we een relatief grote bovenbouw havo terwijl de onderbouw kleiner is. Dit betekent dat de uitstroom nog twee jaar groter is dan de instroom. Het leerlingenaantal zal dus een lichte krimp laten zien. We streven naar een groei van de instroom van 5 à 10%. In schooljaar 2026-2027 zal dit voor het eerst resulteren in een forse groei in totaal leerlingenaantal. Omdat deze aantallen uiteraard een groot effect hebben op de inkomsten moeten we een extra besparing realiseren.

Inzet NPO-middelen

In de afgelopen jaren zijn de NPO-middelen vooral ingezet voor het verkleinen van groepen door het in stand houden van de formatie. Voor 2024 is het budget nihil. Nu deze gelden wegvallen wordt er een gat in de begroting geslagen van € 430.000 extra. Met de ingezette bezuiniging van 2023 zijn we er nog niet. Door wisseling van de directie is er wel een nieuwe kans om de formatie van de directie met 1,0 FTE te laten krimpen.

Onderwijskundige ontwikkelingen/speerpunten

Het jaar 2023 stond in het teken van het nieuwe schoolplan maar doordat zowel de rector als plaatsvervangend rector te kennen gaven een andere betrekking te hebben aanvaard, is dit in de wacht gezet. Komend schooljaar zal het nieuwe schoolplan gerealiseerd worden, hierin wordt de financiële en personele positie van de school op de achtergrond meegenomen.

Speerpunt is: de basis op orde, hierbij hoort zeker ook de financiële positie van Willem Blaeu. Tevens is er veel aandacht voor vergroting van het leerlingenaantal, terwijl ons concept ook financieel duurzamer zal moeten zijn.

Bovenstaande zal gerealiseerd worden met het kompas van Willem Blaeu: 'Zoek, ontdek, leer en verbeter door te oefenen'.

Financiële consequenties

De lijn van licht dalende leerlingenaantallen blijft door de verwachte uitstroom in de bovenbouw nog twee schooljaren doorzetten. De negatieve resultaten worden voornamelijk veroorzaakt door de lage leerlingenaantallen en deels door de nieuwe bekostigingssystematiek die nadelig is voor brede scholengemeenschappen.

Het wegvallen van NPO-gelden slaat ook een flink gat in de begroting ten opzichte van voorgaande jaren.

Overige ontwikkelingen

Zoals eerder genoemd staan we voor een flinke besparingsopdracht. Het komende jaar kijken we kritisch naar het aanbod van Willem Blaeu en het taakbeleid op school.

Sommige taken zullen met de huidige formatie uitgevoerd moeten gaan worden. Als laatste is er extra aandacht voor onderwijstijd.

Kostenplaats 08UV - Focus							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	4.137.819	4.119.433	3.966.404	4.056.754	4.072.868	4.072.868	4.072.868
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	65.302	68.612	68.612	68.612	68.612	68.612	68.612
3.5 Overige baten	189.031	-140.465	-107.992	-138.055	-138.055	-138.055	-138.055
3 Baten	4.392.152	4.047.580	3.927.025	3.987.311	4.003.425	4.003.425	4.003.425
4.1 Personeelslasten	3.397.675	3.506.371	3.694.674	3.618.535	3.528.273	3.452.651	3.484.174
4.2 Afschrijvingen	87.019	98.213	73.581	98.567	107.028	107.826	109.392
4.3 Huisvestingslasten	156.613	173.748	167.422	168.850	166.361	167.458	166.711
4.4 Overige lasten	507.483	272.350	286.650	286.650	286.650	286.650	286.650
4 Lasten	4.148.790	4.050.682	4.222.327	4.172.602	4.088.312	4.014.585	4.046.927
1 Resultaat	243.362	-3.102	-295.302	-185.291	-84.886	-11.159	-43.502

6.8.2 Toelichting Focus

Ontwikkeling leerlingenaantal

We hebben te maken met een leerlingendaling per 1 oktober 2023 ten opzichte van 1 oktober 2022. We gaan van 234 leerlingen in 2022 naar 218 leerlingen in 2023. De instroom is gelijk gebleven met voorgaande jaren en de verwachting is dat deze stabiel blijft, echter de uitstroom is groter dan in eerdere jaren. Tijdens de coronaperiode hebben meer leerlingen dan voorheen gekozen voor een extra schooljaar op Focus, omdat ze nog niet klaar waren voor de stap naar buiten/zelfstandigheid. Tijdens dit extra jaar en zelfs soms twee extra jaren op Focus is er maatwerk geleverd om de opgelopen achterstanden van de leerlingen op te vangen en hen klaar te stomen voor de uitstroom naar arbeid. Afgelopen schooljaar is deze grote groep uitgestroomd. Het totaal aantal uitstroomleerlingen kwam daardoor een stuk hoger uit dan de jaren ervoor, wat de leerlingendaling gedeeltelijk kan verklaren.

Daarnaast heeft een groter aantal leerlingen dan vorig jaar gekozen voor praktijkleren als uitstroomroute. Dat is een nieuwe mogelijkheid, die erg geschikt is voor een aantal van onze leerlingen.

Inzet NPO-middelen

Hiervoor verwijzen wij naar de stukken 'Focus NPO-plan evaluatie 2022-2023' en 'Focus NPO-plan 2023-2024 met vooruitblik naar 2025'.

Naar aanleiding van de evaluatie van het NPO-plan van 2022-2023 hebben we de plannen bepaald voor de komende schooljaren die we (gedeeltelijk) willen financieren vanuit de NPO-gelden. De punten zijn opgenomen in het schoolplan en worden zodoende geborgd. We hebben nog bijna €225.000 te besteden aan NPO gelden, verdeeld

over 2023-2024 en 2024-2025 (+ €57.176 restant uit 2021-2022). De € 50.000 die we in schooljaar 2022-2023 achter de hand hebben gehouden voor eventuele onverwachte interventies zijn niet besteed en houden we als reserve voor onverwachte interventies in schooljaar 2023-2024.

De begeleiding van collega's en de scholing van collega's bij het schrijven van een juist OPP wordt gedaan door de trajectbegeleider. De trajectbegeleider is vorig schooljaar opgeleid door de orthopedagoog die werd betaald vanuit een NPO-bijdrage van het samenwerkingsverband. Deze trajectbegeleider financieren we 2023-2024 uit diezelfde NPO-bijdrage van het samenwerkingsverband.

Onderwijskundige ontwikkelingen/speerpunten

- A. Doorontwikkelen van de professionele cultuur en de aanspreekcultuur.
- B. Pedagogisch klimaat
 - a. PBS, scholing van alle collega's en implementatie van PBS in en rond de lessen en in de gehele school.
 - b. Omgaan met verschillende culturen, scholing van alle collega's en koppelen aan PBS.
- C. Doorontwikkelen LeerKRACHT
 - a. Duidelijke vergadercyclus, waarbinnen onder leiding van LeerKRACHT-coaches onder andere wordt gewerkt aan:
 - a. Theorievakken integreren in de praktijk- betekenisvol leren;
 - b. Pedagogisch klimaat in en om de lessen (PBS);
 - c. De ontwikkelopdrachten die worden aangestuurd door LC-docenten;
 - d. Doorontwikkelen van Profijt: Ontwikkeling van de leerlingen monitoren en zichtbaar maken voor ouders, ook stage een plek geven binnen Profijt.
- D. Doorontwikkeling IOP/OPP en HGW (en integreren in Profijt).
- E. Versterken van rekenen, taal, LOB en Burgerschap met daarin maatwerk, differentiatie, activerende didactiek en executieve functies opgenomen.
- F. We gaan met Focus de stap maken naar de Cloud. Dit vraagt een investering in logistiek, facilitering, scholing van gebruikers en materiaal.

Financiële consequenties

Vanaf 2024 ontstaat er op papier een tekort van € 380.000. NPO-gelden zijn hierin nog niet verwerkt. Naar verwachting zal Focus 2023 met een gering positief saldo afsluiten. Wellicht is dit bedrag dusdanig hoog dat het een gedeelte van het tekort van 2024 kan opvangen. Wellicht is het nodig om een stukje van de schoolreserve aan te spreken om de begroting sluitend te krijgen, maar we houden de reserves graag boven de € 500.000.

Overige ontwikkelingen

- A. Huisvesting; (ruimte in en om het gebouw, lichamelijke opvoeding, keuken, inrichting schoolplein en kas, fietsenstalling). Dit is niet geheel meegenomen in de begroting omdat onduidelijk is waar de gemeente naartoe wil.
- B. Inrichten kas en klimaatbeheersing kas; hebben we met € 20.000 op de investeringsbegroting geplaatst. We plaatsen een ruime blokhut in de kas, die als theorielokaal wordt ingezet voor tien tot twaalf leerlingen.
- C. Verbreden van uitstroombmogelijkheid binnen techniek voor de leerlingen; nu is het aanbod niet passend voor de grootste groep leerlingen die uitstroomt in technische beroepen. Om dat te realiseren zullen er meer techniekonderdelen moeten worden aangeboden, de techniekhal moet gemoderniseerd en uitgebreid worden en er moet een nieuw lesprogramma worden ontwikkeld. We hebben een stelpost opgenomen in de begroting van € 300.000.

Kostenplaats							
16ST - Berger Scholengemeenschap							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	7.831.140	7.768.468	7.372.695	6.762.835	7.204.471	7.659.652	7.659.652
3.5 Overige baten	536.615	-213.574	-230.277	-200.837	-241.697	-282.557	-282.557
3 Baten	8.367.756	7.554.894	7.142.417	6.561.998	6.962.774	7.377.095	7.377.095
4.1 Personeelslasten	6.645.466	6.603.012	6.641.143	5.831.991	6.018.303	6.471.270	6.489.291
4.2 Afschrijvingen	310.392	187.570	247.589	341.971	355.337	336.800	304.049
4.3 Huisvestingslasten	288.755	366.883	354.660	381.362	379.886	379.886	380.745
4.4 Overige lasten	1.565.012	844.795	764.745	734.745	734.545	734.545	734.545
4 Lasten	8.809.626	8.002.260	8.008.137	7.290.069	7.488.071	7.922.501	7.908.629
6.1 Financiële baten	-60						
6 Financiële baten en lasten	-60						
1 Resultaat	-441.930	-447.366	-865.720	-728.071	-525.297	-545.406	-531.534

6.8.3 Toelichting Berger Scholengemeenschap

Ontwikkeling leerlingenaantal

Het leerlingenaantal is in schooljaar 2023-2024 gedaald van 840 leerlingen naar 760 leerlingen. Deze terugloop kan enerzijds verklaard worden vanuit de krimp, het dalen van het leerlingenaanbod, en anderzijds door de verhuizing naar de tijdelijke locatie op de Oudtburghweg. In het schooljaar 2022-2023 was het leerlingenaantal op 1 oktober, 829. In schooljaar 2023-2024 zijn er 765 leerlingen. In schooljaar 2023-2024 hebben we 180 schoolverlaters. In onze prognose gaan we uit van 700 leerlingen in schooljaar 2024-2025. We houden rekening met een grote impact op onze formatie. De terugloop in leerlingenaantal laat zich vertalen in een tekort op de begroting van ruwweg € 865.000.

Inzet NPO-middelen en werkdrukmiddelen

De NPO-subsidie is niet langer van toepassing op de BSG. Alle extra aanstellingen en de verkleining van de brugklassen en 4 havo zijn in schooljaar 2023-2024 niet gecontinueerd. De werkdrukmiddelen zijn ingezet voor een extra conciërge en het inhuren van studenten voor de pauzesurveillance.

Onderwijskundige ontwikkelingen

Ons aanbod, dat de brede vorming van onze leerlingen stimuleert, is continu in ontwikkeling. De ambitie, geformuleerd in het schoolplan, is de BSG nog meer herkenbaar te maken. We ontwikkelen wat in de kern al in de BSG zit, en met meer lef getoond en verdiept mag worden. Daarnaast gaan we onderwerpen verbeteren die de herkenbaarheid van de BSG ondersteunen.

Het zwaartepunt van onze ambitie is de herkenbare BSG-les, een les die een bepaalde mate van voorspelbaarheid heeft, creatieve elementen kent en gebruik maakt van 'bewezen praktijken'. De ondersteuningsstructuur, inclusief mentoraat, gaan we uitbreiden in het belang van leerlingen die (extra) steun kunnen gebruiken. De identiteit van de BSG wordt ook bepaald door 'gezondheid': we willen een gezonde leeromgeving creëren. Met de keuze voor 'bring your own device' (BYOD) gaan we ons verder ontwikkelen in de inzet van ICT in de les. Met de snel veranderende samenleving en de grote toegankelijkheid van informatie via het internet veranderen de kennis en vaardigheden die we ze mee willen geven. Regelmatig samen leren en reflecteren op ons onderwijs is het 'voertuig' waarmee we de BSG gaan verbeteren: de BSG als lerende organisatie. Het begeleiden van stagiaires en nieuwe docenten zorgt voor kwaliteit van ons team: we zijn een opleidingsschool die nauw contact heeft met opleidingsinstituten. Van oudsher is de BSG een kunst- en cultuurschool: een school met kunstzinnige vakdisciplines. Dit ondersteunt onze ambitie om een herkenbare school te worden die brede vorming hoog in het vaandel heeft (zie figuur 2).

Figuur 2: Herkenbare BSG-les

Overige ontwikkelingen

De BSG zit schooljaar 2023-2024 en een gedeelte van schooljaar 2024-2025 in een tijdelijke locatie. Dit vraagt flexibiliteit van het team en aanpassingen in ons aanbod. We verzorgen het onderwijs op de tijdelijke locatie en bereiden ons tegelijkertijd voor op het verhuizen naar en werken in een nieuw gebouw.

Na een roerige periode is de school in rustig vaarwater terecht gekomen; de cultuur is constructief, er is rust en vertrouwen. De financiële taakstelling, die effect zal hebben op de samenstelling van het team en ons aanbod, het werken op de tijdelijke locatie en de voorbereiding op het werken in een nieuwe locatie, zullen impact hebben op het team.

Financiële consequenties

De taakstelling van € 656.000 heeft grote consequenties voor de lessentabel en de formatie. In januari 2024 gaan we in gesprek met het team over de wijze waarop we, in afstemming met de MR, invulling gaan geven aan de taakstelling. De consequenties zullen merkbaar zijn binnen de formatie: het onderwijspersoneel (OP), onderwijsondersteunend personeel (OOP) en de schoolleiding zullen uren moeten inleveren. Daarnaast houden we ons aanbod tegen het licht en kijken we naar interventies in de lessentabel.

Kostenplaats 17DD - rsg Wieringerlant							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	11.228.912	11.444.051	12.025.043	11.676.775	11.543.537	11.543.537	11.395.006
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	52.021						
3.5 Overige baten	876.324	-109.043	-198.926	-226.538	-226.538	-226.538	-226.538
3 Baten	12.157.258	11.335.008	11.826.117	11.450.237	11.316.999	11.316.999	11.168.468
4.1 Personeelslasten	9.400.217	9.270.016	10.001.683	9.545.564	9.561.153	9.467.405	9.445.265
4.2 Afschrijvingen	381.369	369.741	374.853	398.290	418.311	417.629	395.457
4.3 Huisvestingslasten	413.675	396.214	407.479	407.179	409.551	407.108	406.874
4.4 Overige lasten	1.832.031	940.282	940.282	940.282	940.282	940.282	940.282
4 Lasten	12.027.293	10.976.253	11.724.297	11.291.315	11.329.297	11.232.424	11.187.878
1 Resultaat	129.965	358.755	101.820	158.922	-12.298	84.575	-19.411

6.8.4 Toelichting rsg Wieringerlant

Ontwikkeling leerlingenaantal

Waar we de vorige jaren steeds de prognose richting een daling van het aantal leerlingen hebben aangegeven, gaan we nu uit van een stabiele situatie ten opzichte van 2023. We schatten in dat er weer een stabiel aantal aanmeldingen zal zijn en we verwachten iets betere slagingspercentages bij de examenleerlingen. Deze lichte toename heeft immers de laatste twee jaar mogelijke achterstanden door de corona-situatie kunnen wegwerken. Voor het komende jaar verwachten we een stabilisatie van het leerlingenaantal. Het beeld ziet er als volgt uit:

Aantal leerlingen 1 oktober 2022: 951

Aantal leerlingen 1 oktober 2023: 968

Verwacht aantal leerlingen 1 oktober 2024: 968

Het aantal leerlingen in 2023 en 2024 is exclusief de leerlingen uit de Oekraïne dat met een aantal van rond de twaalf ook stabiel is.

Inzet NPO-middelen

Met de NPO-gelden kozen we voor kleine klassen en dus voor extra formatie. De verwachting in 2022 was dat we in 2023 met minder leerlingen en zonder de NPO-gelden ook minder formatie hoefden uit te geven. Met de groei van het aantal leerlingen in 2023 nam het aantal klassen toe en daarmee ook de benodigde formatie. Voor de komende schooljaren kijken we op onderwijskundig gebied welke ontwikkelingen nog overeind te houden zijn gezien de financiële situatie.

Onderwijskundige ontwikkelingen/ speerpunten

Ook het komende jaar zullen we gebruik maken van subsidies die passen binnen onze onderwijsvisie en die aansluiten bij de landelijke ontwikkelingen. Dan gaat het bijvoorbeeld over STO en doorstroom PO/VO. De structurele middelen vanuit het SWV Kop van Noord-Holland-Noord zijn ingezet in het ondersteuningspunt ten behoeve van de ondersteuning en begeleiding aan kwetsbare leerlingen. Het betreft personele lasten.

Vanuit de CAO zijn er middelen beschikbaar gesteld om de werkdruk voor het personeel te verminderen. Het betreft het verhogen van het individueel keuzebudget naar rato en middelen voor de collectieve aanpak werkdrukverlichting. Een deel van de structurele middelen is ingezet ten aanzien van assistent conciërges die surveilleren in de pauzes en daarnaast op andere manieren ondersteunen om de werkdruk voor het personeel te verminderen.

Financiële consequenties

In het kalenderjaar 2024 komt rsg Wiringherlant uit op een positieve begroting van ruim € 100.000. Ook de meerjarenbegroting laat geen tekorten zien. Dit komt mede door de bezuinigingen op de formatie.

Rsg Wiringherlant staat er op financieel gebied op de langere termijn stabiel en goed voor. De reserve hoeft voorlopig niet te worden aangesproken en er is voldoende flexibiliteit in de organisatie om onverwachte klappen op te kunnen vangen.

Overige ontwikkelingen

Rsg Wiringherlant blijft de komende jaren werken aan de ingezette koers om voor zowel de onderbouw als de bovenbouw een toekomstbestendig onderwijsaanbod vorm en inhoud te geven.

Campus De Terp

In augustus 2024 zal Campus De Terp worden opgeleverd. Onze lessen lichamelijke opvoeding zullen verhuizen van de Zuiderzeehal naar de nieuwe sporthal met veel nieuwe faciliteiten. Met de opening van de nieuwe sporthal zullen we de drie sportverenigingen die de gymzaal bij het rsg Wiringherlant huren, zoveel mogelijk doorverwijzen naar deze nieuwe accommodatie.

Kostenplaats							
19YT - De Viaan							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	4.199.147	3.925.374	4.183.993	3.980.110	3.605.194	3.523.698	3.523.698
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	40.102	41.000	68.500	41.000	41.000	41.000	41.000
3.5 Overige baten	394.926	-123.843	-81.082	-80.506	-68.432	-63.625	-63.625
3 Baten	4.634.175	3.842.532	4.171.412	3.940.604	3.577.762	3.501.073	3.501.073
4.1 Personeelslasten	3.520.623	3.471.412	3.754.407	3.451.442	3.312.968	3.219.137	3.152.782
4.2 Afschrijvingen	91.094	113.744	120.664	158.227	173.877	172.594	161.755
4.3 Huisvestingslasten	167.052	221.659	185.804	179.874	179.461	179.027	179.027
4.4 Overige lasten	525.729	278.100	306.150	262.100	262.100	262.100	262.100
4 Lasten	4.304.497	4.084.914	4.367.026	4.051.643	3.928.406	3.832.859	3.755.664
1 Resultaat	329.678	-242.383	-195.614	-111.039	-350.644	-331.786	-254.592

6.8.5 Toelichting De Viaan

Ontwikkeling leerlingenaantal

De ontwikkeling van de leerlingenaantallen die het Ministerie van OCW in het kader van de leerlingendaling per regio in kaart heeft gebracht, laat zien dat er voor het praktijkonderwijs in de regio Noord-Holland-Noord een geringe daling wordt verwacht tot 2035, namelijk - 1 %. Tot het huidige schooljaar (2023-2024) waren de leerlingenaantallen waarop de begroting van De Viaan was gebaseerd, daarom redelijk constant begroot.

In oktober 2022 stonden er 217 leerlingen ingeschreven bij De Viaan, in oktober 2023 zijn dat er 219. De prognose voor 2024 staat op 209 leerlingen. Er is een dalende trend in de leerlingenaantallen waarneembaar. De instroom is de afgelopen twee jaar kleiner dan de uitstroom. Mogelijk speelt de oprichting van de praktijkroute bij het schoolbestuur PCC een rol. In augustus 2021 hebben we eenmalig een heel grote instroom gehad, er zijn toen 60 leerlingen in het eerste leerjaar gestart. Deze groep zal de school in 2026 verlaten hetgeen met de huidige instroomcijfers (ongeveer 32 leerlingen in leerjaar 1) zal betekenen dat de school ineens een stevige daling in leerlingenaantallen zal hebben. In de prognose is er daarom vanuit gegaan dat er vanaf 2026 nog 180 leerlingen zijn.

Inzet NPO-middelen

De besteding van de NPO-middelen is tot augustus 2024 in de begroting verwerkt op basis van het door de MR goedgekeurde plan. In vervolg op het plan voor schooljaar 2022-2023 is er 112.000 euro budget opgenomen voor extra personeel, de organisatie van extra activiteiten en de versterking van het reken- en taalonderwijs. Vanaf augustus 2024 is het budget volledig ingezet en zijn er dus geen NPO-middelen meer beschikbaar. Dat betekent dat de inkomsten dalen.

Onderwijskundige ontwikkelingen/speerpunten

In vervolg op vorig jaar is sprake van drie grote onderwijskundige ontwikkelingen:

- a. Versterking van de basisvaardigheden (Nederlands, rekenen en burgerschap).
- b. Ontwikkeling van het onderwijs: PROVV (afkorting van onze kernwaarden Plezier, Respect, Ontwikkelingsgericht, Veiligheid en Verantwoordelijkheid). Onderwijs op basis van thematisch onderwijs met samenhang tussen de vakken. Ook de ontwikkeling van metacognitieve vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling zijn belangrijke aspecten van de nieuwe aanpak. In het schooljaar 2023-2024 wordt leerjaar 1 doorontwikkeld, het programma voor leerjaar 2 geïmplementeerd en leerjaar 3 voorbereid. In schooljaar 2023-2024 werken leerjaar 1, de S-klassen en leerjaar 2 op basis van het nieuwe onderwijsconcept.
- c. Ontwikkeling van de medewerkers: doorontwikkeling van de transformatieve school. Dit vindt plaats in samenhang met a en b.

Financiële consequenties

Als gevolg van de teruglopende leerlingenaantallen, het wegvallen van de NPO-middelen, de gelden voor de ontwikkelagenda vanuit het samenwerkingsverband en een tekort aan middelen voor de dekking van de 40 uur extra IKB, zal er de komende jaren bezuinigd moeten worden. In verband met de NPO-middelen is de afgelopen jaren extra personeel aangetrokken. Vanaf augustus 2024 zal personeel dat via natuurlijk verloop de school verlaat, niet vervangen worden. Tijdelijke uitbreidingen worden niet verlengd. Daarnaast is er in de begroting vanaf dat moment een bezuinigingsopdracht van 3 fte verwerkt. Als het leerlingenaantal terugloopt naar 180 en er twee jaar budget vanuit de reserves is ingezet, is er in de begroting vanaf augustus 2026 nog eens 3 fte bezuinigd.

In de begroting zijn de werkdrukmiddelen die de school krijgt, meegenomen aan de inkomsten en de uitgaven kant. De PMR heeft samen met het team een plan gemaakt voor de inzet van de collectieve werkdrukmiddelen. De algemene reserve van De Viaan bedraagt momenteel bijna € 1,3 miljoen. De negatieve resultaten die in de begroting staan, kunnen tot en met 2025 zonder probleem worden opgevangen vanuit de algemene reserve.

Overige ontwikkelingen

De Viaan zet in op een traject richting gespreid leiderschap. Een substantieel deel van het team heeft twee jaar geleden via de PMR aangegeven dat zij naar een directiemodel toe wil groeien met een kleinere directie (2 fte) en gedeelde verantwoordelijkheid. Hierbij is de afspraak met de PMR dat het streefpercentage LC is gerealiseerd vanaf het moment dat de directieformatie is teruggebracht naar 2 fte en gespreid leiderschap een feit is. Vanaf januari 2024 wordt 3 fte LC extra ingezet. Hier is rekening mee gehouden in de begroting. In het schooljaar 2023-2024 wordt ingezet op een versterking van het persoonlijk leiderschap en gespreid leiderschap. Voordat de directieformatie wordt teruggebracht, moet de haalbaarheid van de uitvoering van de schoolleiderstaken met 2 fte directie zijn vastgesteld.

Binnen het stagebureau wordt ingezet op de ontwikkeling van lob en het leren binnen de stage. Deze ontwikkeling vindt plaats binnen het huidige budget.

Kostenplaats							
19ZQ - Stedelijk Dalton College Alkmaar							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	11.471.884	10.720.886	10.465.187	10.155.796	10.090.012	10.363.121	10.303.486
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies		0	15.615	15.615	15.615	15.615	15.615
3.5 Overige baten	886.189	-93.989	-179.087	-262.569	-267.473	-291.989	-308.333
3 Baten	12.358.073	10.626.897	10.301.715	9.908.842	9.838.155	10.086.748	10.010.769
4.1 Personeelslasten	9.730.118	9.152.611	9.292.922	8.746.638	8.705.141	8.562.306	8.620.930
4.2 Afschrijvingen	448.115	456.061	546.484	658.757	629.730	590.837	584.150
4.3 Huisvestingslasten	447.433	516.820	469.443	469.506	470.172	481.942	496.393
4.4 Overige lasten	2.133.062	1.386.621	1.217.450	1.217.100	1.217.100	1.217.100	1.217.100
4 Lasten	12.758.728	11.512.113	11.526.300	11.092.002	11.022.143	10.852.185	10.918.573
6.1 Financiële baten	0						
6 Financiële baten en lasten	0						
1 Resultaat	-400.656	-885.216	-1.224.585	-1.183.160	-1.183.988	-765.437	-907.804

6.8.6 Toelichting Stedelijk Dalton College Alkmaar

Ontwikkeling leerlingenaantal

Waar we de vorige jaren steeds de prognose richting een daling van het aantal leerlingen hebben aangegeven, gaan we nu uit van een meer stabiele situatie. We zien dat de doorstroom naar het Van der Meij College minder wordt in verband met een kleinere BB/KB groep en een grotere TL t/m VWO groep:

- Aantal leerlingen 1 oktober 2022: 998
- Aantal leerlingen 1 oktober 2023: 957
- Verwacht aantal leerlingen 1 oktober 2024: 951
- Verwachte aantal leerlingen 1 oktober 2025: 955

Het aantal leerlingen in 2023 en 2024 is exclusief de leerlingen uit de Oekraïne dat met een aantal van 32 ook stabiel is. Dit verwachten wij ook de aankomende twee jaren nog. Tevens gaan we uit van een lichte toename van leerlingen nadat de verbouwing (2025) is gerealiseerd.

Inzet NPO-middelen		
Inzet NPO-middelen		
Reserve NPO 31 december 2022	€	262.949,64
Subsidie 2023	€	511.817,00
Totaal	€	774.766,64
Uitgaven t/m 27-11	€	48.958,00
Inzet voor formatie	€	550.000,00
Totaal	€	598.958,00
NPO plan voor restant 2023 en schooljaar		
Nog in te zetten voor schooljaar		
2024-2025	€	175.808,64

Onderwijskundige ontwikkelingen/speerpunten

De beleidsvoornemens voor het SDCA zijn gericht op de 4 thema's die in het nieuwe Schoolplan 2023-2027 staan beschreven:

- Thema 1: De school als professionele en lerende organisatie
- Thema 2: Kennis en vaardigheden van alle leerlingen
- Thema 3: Technologie in het onderwijs
- Thema 4: Daltononderwijs, goud in handen

Deze thema's zijn uitgewerkt in een meerjarenplan. In schooljaar 2023-2024 wordt gestart met de uitwerking van de thema's. De noodzaak om te bezuinigen kan ertoe leiden dat de ontwikkeling in de jaren daarna getemporeerd wordt. De lessen eerst, de taken later. Er is in 2023 (en ook deels in 2024) aan alle secties de mogelijkheid geboden om de leslokalen qua inrichting een upgrade te geven en waar nodig een investeringsaanvraag te doen en dus kunnen we stellen dat de onderwijsvoorzieningen gelukkig voldoen. Hiernaast bestaat al geruime tijd de wens om ons gebouw aantrekkelijker te maken zodat meer potentiële ouders en leerlingen aangetrokken worden. Er wordt dan ook vanaf 2024 fors geïnvesteerd in het gebouw (€ 240.000 per jaar gedurende tien jaar); meer eigentijds, meer Dalton en meer herkenbaar van buitenaf. Dit heeft natuurlijk ook geresulteerd in een fikse overschrijding van het budget. De verbouwing wordt in tien jaar afgeschreven en uit eigen middelen gefinancierd (incl. reserves). Wij vinden dit nog steeds een weloverwogen beslissing en zien dan ook niet graag de aanpassing van het gebouw nu stranden. Ondernemen is ook risico lopen. Om de risico's inzichtelijk te houden en ook regelmatig te communiceren over alle bedrijfsvoeringsaspecten wordt er per kwartaal steeds een schooleigen rapportage opgeleverd zodat CvB, MT en MR de ontwikkelingen en ook de mogelijke gevolgen en risico's goed kunnen volgen.

Financiële consequenties

De komende jaren staan we in financieel opzicht voor de nodige uitdagingen. Zoals te zien is, loopt de meerjarenraming sterk negatief. Het CvB heeft daarom een bezuinigingsopdracht in onze meerjarenbegroting doorgevoerd: van 106,02 fte (1 oktober 2023) naar 86,75 fte (1 oktober 2025). Dit is een bezuiniging van bijna twintig fte. Het wegvallen van de NPO-subsidie in combinatie met het (licht) dalend aantal leerlingen en het toewerken naar een neutraal resultaat zorgt ervoor dat er bezuinigd moet worden de komende jaren. Ook is onze reserve (ruim €2.6 miljoen) meegenomen in de bezuinigingsopdracht. Wellicht komen er toch nog subsidies bij (zoals schone en frisse schoolgebouwen, Ontwikkelkracht) die straks meer mogelijk maken.

Kostenplaats 19ZX - Huygens College							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	14.719.823	15.751.042	16.641.776	16.764.991	16.713.547	16.713.864	16.592.561
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	23.604	23.600	215.063	174.600	23.600	23.600	23.600
3.5 Overige baten	969.334	-744.415	-587.684	-616.911	-625.804	-625.804	-625.804
3 Baten	15.712.761	15.030.228	16.269.155	16.322.681	16.111.343	16.111.660	15.990.357
4.1 Personeelslasten	12.053.575	12.242.550	13.622.014	13.336.702	13.507.150	13.512.475	13.501.154
4.2 Afschrijvingen	413.721	550.551	727.116	750.341	726.505	717.318	717.242
4.3 Huisvestingslasten	588.084	599.323	683.021	685.807	531.766	532.472	531.876
4.4 Overige lasten	2.517.246	1.035.000	1.420.500	1.420.500	1.420.500	1.420.500	1.420.500
4 Lasten	15.572.627	14.427.423	16.452.650	16.193.350	16.185.921	16.182.765	16.170.773
1 Resultaat	140.134	602.804	-183.495	129.330	-74.578	-71.105	-180.416

6.8.7 Toelichting Huygens College Heerhugowaard

Ontwikkeling leerlingenaantal

De verwachting is dat het leerlingenaantal zich redelijk stabiel zal ontwikkelen. Er zijn in de leerjaren 5 en 6 nog kleinere leerlingenaantallen de periode voor de nieuwbouw van de locatie Middenweg. Bij gelijkblijvende instroom zullen we daardoor wat groei en de bijbehorende bekostiging verwerven. Aan de basis/kader kant is lichte krimp zichtbaar. Deze ontwikkelingen zorgen schoolbreed voor een redelijk stabiel aantal.

Inzet NPO-middelen

Op het moment van dit schrijven heeft de school een NPO-reservering van circa € 1.1 miljoen. Dit bedrag daalt nog wat door de inzet in 2023, maar een aanzienlijk deel zal ingezet worden in de boekjaren 2024 en 2025. Het uitgangspunt is dat deze reservering op 31-07-2025 volledig ingezet zal zijn. Daarom is er in de begroting 2024 een negatief bedrag begroot. Het resultaat van de begroting dient dus nog gecorrigeerd te worden met het vrijgeven van deze reserveringen. In de formatie 2024 is hiervoor een post voor personeel opgenomen en zijn er uitgaven voor het welbevinden van leerlingen en studie-ondersteuning opgenomen in de begroting 2024 en 2025.

Onderwijskundige ontwikkelingen/speerpunten

De school heeft een nieuw schoolplan voor dit schooljaar en de komende drie schooljaren vastgesteld. Hierin zijn tien thema's met onderliggende droombeelden en ambities vastgesteld. Vervolgens werkt de school met een onderliggend actieplan per jaar, waarin evaluatie en de acties van dat jaar zijn opgenomen. Ondertussen werken we ook aan een verdere versterking van ons onderwijsconcept door bijvoorbeeld de Huygensdagen en het onderwijs binnen de afdelingen verder te versterken in concept en organisatie.

Financiële consequenties

Bovenstaande zorgt in combinatie met een goede financiële schoolreserve voor een goede financiële uitgangspositie voor de school. Naar verwachting zullen de komende jaren de reserves nog licht toenemen. Rond schooljaar 2027-2028 zijn de gemiddelde personele lasten (GPL) zo opgelopen dat er in de jaren daarna keuzes gemaakt moeten worden om het schoolconcept duurzaam vorm te blijven geven.

Overige ontwikkelingen

Huisvesting

Op de middellange termijn is het thema huisvesting een belangrijk item. De continuïteit van verschillende dislocaties is discutabel. De ambitie van de school is om te komen tot één nieuw gebouw waar verschillende dislocaties in samenkomen.

De huisvestingskosten drukken tot die tijd onevenredig op de begroting. In de begroting staat nu zo'n € 400.000 aan kosten die te wijten zijn aan het tekort aan huisvesting. Er lopen gesprekken met de gemeente om de huisvestingsproblemen van de school in de toekomst op te lossen.

De reserves van de school zijn goed. Het is denkbaar om deze reservering in te zetten voor oplossingen rondom huisvesting.

Gemiddelde personele lasten

Het Huygens College heeft op dit moment een relatief jong team. Hierdoor is er een relatief hoge jaarlijkse groei van de GPL. Hierdoor zal er in de jaren 2027 en 2028 mogelijk een taakstelling nodig zijn in de begroting. Deze heeft de directie nu alvast opgenomen in de begroting.

Reserveringen

Naast de reservering voor NPO zijn er nog de twee onderstaande reserveringen:

1. Reservering professionalisering leraren € 79.000. De inzet hiervoor is volledig opgenomen in de begroting 2024. De kosten staan al in de begroting; de reservering nog niet. Hierdoor zal de begroting dus € 79.000 gunstiger uitpakken, dan nu zichtbaar is in de meerjarenbegroting.
2. Werkdrukmiddelen collectieve deel: op dit moment worden vanuit deze gelden verschillende activiteiten betaald, waaronder een deel van de loonkosten van onderwijsassistenten. Het is de intentie van de directie om met de MR meerjarige afspraken te maken over de inzet van deze gelden voor deze doelen. De uitgaven van deze gelden zijn al opgenomen in de begroting.

Kostenplaats 20AA - Murmellius Gymnasium							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	7.246.509	7.195.083	6.806.874	6.889.211	6.915.532	6.961.050	6.961.050
3.5 Overige baten	652.928	-100.260	-144.216	-176.538	-180.624	-184.710	-184.710
3 Baten	7.899.438	7.094.823	6.662.658	6.712.673	6.734.909	6.776.340	6.776.340
4.1 Personeelslasten	5.964.454	5.916.247	5.522.737	5.392.602	5.537.098	5.544.166	5.526.039
4.2 Afschrijvingen	288.957	289.612	281.354	303.464	300.743	283.810	251.932
4.3 Huisvestingslasten	285.278	306.622	308.779	308.113	309.113	308.716	308.811
4.4 Overige lasten	1.273.063	631.000	691.200	686.200	686.200	691.200	716.200
4 Lasten	7.811.751	7.143.481	6.804.070	6.690.379	6.833.153	6.827.891	6.802.981
6.1 Financiële baten	-8						
6 Financiële baten en lasten	-8						
1 Resultaat	87.678	-48.658	-141.411	22.293	-98.245	-51.551	-26.641

6.8.8 Toelichting Murmellius Gymnasium

Ontwikkeling leerlingenaantal

Afgelopen jaar is een grote groep leerlingen vanuit klas 6 uitgestroomd. We zijn daardoor teruggedaan in leerlingenaantallen van 758 op 1 oktober 2022 naar 689 op 1 oktober 2023. De huidige cohorten in klas 5 en klas 6 zijn kleinere cohorten. De uitstroom vanuit klas 6 zal daardoor de komende jaren kleiner zijn dan de instroom in de brugklas. Daarnaast zetten we in op het terugdringen van tussentijdse uitstroom, zodat de leerlingenaantallen mogelijk zullen toenemen de komende jaren.

Inzet NPO-middelen

De afgelopen jaren zijn de NPO-middelen vooral ingezet om de klassen te verkleinen en om Q-klassen in klas 2 en klas 3 te formeren. De klassenverkleining was vooral in de onderbouw zichtbaar. Voor 2024 zijn er geen NPO-gelden meer beschikbaar.

Onderwijskundige ontwikkelingen/speerpunten

Het nieuwe schoolplan is gebaseerd op vier ambities:

- Toekomstbestendig onderwijs bieden
- Keuzes bieden en kaders stellen
- Leren en ontwikkelen zichtbaar maken
- Samen werken, samen leren

Deze ambities zijn uitgewerkt in ontwikkelthema's waar concrete doelen voor opgesteld zijn en bijbehorende jaarplannen voor gemaakt worden.

Financiële consequenties

De daling van 69 leerlingen op 1 oktober 2023 betekent een verlies aan inkomsten van ruim € 600.000. Daarnaast is er in 2024 geen NPO-subsidie meer beschikbaar. In vergelijking met 2023 is dit een verliespost van bijna € 367.000. Dit betekent dat voor een sluitende begroting het personeelsbestand per 1 augustus 2024 fors ingekrompen moet worden (ongeveer 10 fte). Mogelijk gaat de school de algemene reserve aanspreken om deze bezuiniging over een aantal jaar te spreiden.

Kostenplaats							
VMC - Sovon Van der Meij Sovon							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	4.168.049	4.259.176	4.709.007	4.152.160	4.113.185	4.113.185	3.877.330
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies							
3.5 Overige baten	438.963	-23.001	56.100	-140.402	-140.402	-140.402	-140.402
3 Baten	4.607.013	4.236.176	4.765.107	4.011.758	3.972.783	3.972.783	3.736.928
4.1 Personeelslasten	3.721.178	3.726.597	3.882.215	3.405.414	3.379.360	3.369.583	3.339.370
4.2 Afschrijvingen	183.443	195.616	221.139	227.767	230.594	220.773	175.499
4.3 Huisvestingslasten	431.014	284.900	274.129	274.554	274.121	276.587	276.587
4.4 Overige lasten	649.408	282.763	370.594	370.594	315.461	319.815	319.815
4 Lasten	4.985.043	4.489.876	4.748.077	4.278.329	4.199.537	4.186.758	4.111.271
1 Resultaat	-378.030	-253.700	17.030	-266.571	-226.754	-213.975	-374.343

6.8.9 Toelichting Van der Meij College

Ontwikkeling leerlingenaantallen

Er wordt een daling van het leerlingenaantal verwacht, dit in tegenstelling tot de afgelopen twee jaar waarin het leerlingenaantal was gegroeid van 343 naar 473. Het huidige aantal leerlingen van het profiel ZW (Jan Arentsz) is gestegen naar 111 en zal in de komende twee jaar gaan dalen naar 85. De overige profielen (SOVON) bevatten tezamen 308 leerlingen en dit zal in twee jaar dalen naar 280. Dit is een daling van 54 leerlingen. In deze vooruitblik wordt uitgegaan van het behoud van de drie taalklassen (maximaal 48 leerlingen). Bovenstaande houdt in dat de formatie met t een aantal fte's dient te dalen. In augustus 2024 zal dit vier fte's zijn. Door natuurlijke uitstroom (pensioen) en voldoende medewerkers in de flexibele schil is dit mogelijk.

Voor de vormgeving van het onderwijs heeft het dalend aantal leerlingen ook gevolgen. Vergroting van het aantal leerlingen per klas, minder assistentie in de klassen en het samenvoegen van profielen of zelfs leerjaar 3 en 4 bij de beroepsgerichte vakken, zijn de mogelijkheden om dit te bereiken.

Inzet NPO gelden

De NPO-gelden worden ingezet ten behoeve van het vormen van kleine klassen en het inzetten van klassenassistenten.

Onderwijskundige ontwikkelingen

Speerpunten zijn de pedagogische inzet en het verhogen van het leerrendement, en daarmee het verhogen van de resultaten van SE en CE en het slagingspercentage. Hiervoor wordt Lesson Study ingezet en worden subsidies ingezet.

Middels uitbreiding van de docentencoaches wordt gewerkt aan het goed laten functioneren van startende docenten. Ongeveer 50% van de docenten werkt korter dan twee jaar op het VMC. Het percentage docenten dat bezig is met het behalen van een bevoegdheid is hoog. Hier is voldoende ondersteuning voor nodig. De ondersteuning van leerlingen ontwikkelt zich naar een structuur waar de leerlingen zeer strak worden gemonitord vanuit lokaal 140. Het leerwerk traject (LWT) is uitgebreid, er is een toename van LWT-leerlingen. De mentorlessen worden onder andere besteed aan 'het leren leren'. Hiervoor worden trainingen gevolgd en er is een methode voor aangeschaft. Middels gelden vanuit de subsidie 'basisvaardigheden' worden er voor de vakken Nederlands, wiskunde, rekenen en burgerschap bijlessen gegeven, naast ondersteuning in lessen. Deze gelden zijn voor de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025.

Financiële consequenties

De incidentele gelden lopen op verschillende momenten af. De subsidies die er nu zijn: STO, subsidie 'basisvaardigheden', subsidie 'voorkomen onnodig zittenblijven', NPO en enkele kleine financiële inkomsten vanuit bijvoorbeeld het samenwerkingsverband en de gemeente zijn allemaal tijdelijk. Zonder de incidentele gelden zal het Van der Meij College alleen sluitend kunnen begroten wanneer er grotere klassen worden gevormd, de ondersteuning in de lessen wordt ingekrompen en de ondersteuning van de leerlingen minder gaat worden. De afgelopen twee jaar is het management gekrompen van 4,6 fte naar 3 fte. Verdere krimp is niet mogelijk. Het is de vraag of het Van der Meij College in de huidige vorm, onderwijs bieden aan alleen leerlingen uit leerjaar 3 en 4, bestaansrecht heeft in de toekomst.

Overige ontwikkelingen

Huidige zorgen en zorgen voor de toekomst:

1. Nieuwe docenten zijn in opleiding voor hun bevoegdheid en onervaren. Welke interventies plegen we om hen te steunen zodat ze niet uitvallen?
2. Het percentage leerlingen dat ondersteuning nodig heeft is twintig procent. Een klein deel van hen mist de schoolse vaardigheden om lessen te volgen. Welke acties zijn passend voor deze leerlingen? Zij hebben een negatieve invloed op het leerrendement doordat ze veel aandacht vragen in de lessen.
3. Het verbeteren van de cijfers SE en CE. Middels subsidies worden er trainingen en bijlessen gegeven.

Het bestaansrecht van het Van der Meij College de komende jaren hangt af van:

- Het benutten van het gebouw zoals beschreven in het Schoolplan;
- Voldoende financiën;
- Een goede samenwerking met de moederscholen, het samenwerkingsverband en De Spinaker.

Kostenplaats							
BMO - BMO							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	67.547						
3.5 Overige baten	1.549.661	1.528.419	1.714.405	1.699.889	1.710.236	1.747.283	1.768.152
3 Baten	1.617.208	1.528.419	1.714.405	1.699.889	1.710.236	1.747.283	1.768.152
4.1 Personeelslasten	1.359.528	1.235.927	1.471.509	1.354.319	1.356.613	1.358.931	1.360.310
4.2 Afschrijvingen	22.799	48.645	46.814	50.962	53.507	55.129	53.839
4.3 Huisvestingslasten	14.288	17.700	17.800	17.800	17.800	17.800	17.800
4.4 Overige lasten	204.363	178.500	219.500	219.500	219.500	219.500	219.500
4 Lasten	1.600.978	1.480.772	1.755.623	1.642.581	1.647.420	1.651.359	1.651.449
6.1 Financiële baten	171.527	148.495	142.555	136.615	131.391	124.394	118.471
6.2 Financiële lasten	151.945	148.495	142.555	136.615	131.391	124.394	118.471
6 Financiële baten en lasten	19.582	0	0	0	0	0	0
1 Resultaat	35.812	47.647	-41.218	57.308	62.816	95.923	116.703

6.8.10 Toelichting BMO

De bijdragen van de scholen voor het stafbureau worden hier geboekt onder de post overige baten. In de Kaderbrief is een percentage van de rijksbijdrage ten behoeve van BMO vastgelegd. De grootste post zijn de personele lasten. Gelet op de terugloop van het aantal leerlingen hebben we voor wat betreft het aantal personeelsleden een kleine bezuiniging opgenomen.

Kostenplaats							
BOV - Bovenschools							
Grootboekrekening	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	16.650		15.465				
3.5 Overige baten	4.093.350	4.310.781	3.924.763	3.891.531	3.915.218	4.000.030	4.047.805
3 Baten	4.110.000	4.310.781	3.940.228	3.891.531	3.915.218	4.000.030	4.047.805
4.1 Personeelslasten	1.025.675	1.114.204	943.562	766.939	761.883	749.847	724.078
4.2 Afschrijvingen	167.351	193.974	161.419	170.008	189.380	221.408	227.493
4.3 Huisvestingslasten	673.369	400.009	417.794	412.747	418.949	408.742	410.166
4.4 Overige lasten	2.970.496	2.978.005	2.527.057	2.702.057	2.702.057	2.702.057	2.702.057
4 Lasten	4.836.890	4.686.192	4.049.832	4.051.751	4.072.268	4.082.054	4.063.794
6.1 Financiële baten			400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
6 Financiële baten en lasten			400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
1 Resultaat	-726.890	-375.411	290.396	239.780	242.950	317.976	384.011

6.8.11 Toelichting Bovenschools

De bijdragen van de scholen voor bovenschools georganiseerde diensten worden hier geboekt onder de post overige baten. In de Kaderbrief is een percentage van de rijksbijdrage ten behoeve van bovenschools vastgelegd. Wij verwachten een behoorlijk bedrag aan rentebaten te ontvangen. SOVON bankiert bij het Rijk.

Gelet op de daling van het aantal leerlingen is ook bovenschools een kleine bezuiniging doorgevoerd op de personele lasten.

7 Risicoanalyse

7.1 Rapportage aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesysteem

Sinds halverwege 2022 hebben wij begrotingstool Cogix aangeschaft. Hierdoor is het samenvoegen van de schoolbegrotingen tot één stichtingsbegroting eenvoudiger geworden. Tevens is het makkelijk om diverse scenario's uit te werken. Daarnaast wordt bij het opstellen van de begroting van enig kalenderjaar direct een doorrekening gemaakt naar de jaren die erop volgen. Hierbij zijn de belangrijkste indicatoren, zoals het aantal leerlingen, de loonkosten, (her)investeringen en taakstelling en vacatureruimte op een interactieve manier te beïnvloeden.

Een dergelijke aanpak stelt de scholen in staat scenario's te onderzoeken en tegen elkaar af te wegen, zonder dat direct de bestuurlijke effecten ervan uit het oog worden verloren. De begroting en meerjarenbegroting zijn daarmee geïntegreerd in één model. Maatregelen kunnen hiermee nog meer planmatig en resultaatgericht worden doorgerekend.

Een organisatie moet beschikken over een intern risicobeheersings- en controlesysteem. Dit systeem moet de realisatie van doelstellingen bewaken, zorgen dat de financiële verslaggeving betrouwbaar is en wet- en regelgeving wordt nageleefd. Het bestuur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitbouw van dit systeem en voor de beoordeling van de effectiviteit ervan. Het bestuur onderkent het belang van een goede opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Dit betekent ook dat het systeem moet kunnen meebewegen met maatschappelijke veranderingen en de steeds hogere eisen die de organisatie zelf stelt.

Het interne risicobeheersingssysteem bestaat uit:

- De planning- en control cyclus:
 - De inhoud van het Strategisch Manifest is leidend voor alle schoolplannen. Deze plannen krijgen ook een vertaling in de meerjarenbegroting van de school en de jaarlijkse activiteitenplannen.
 - Voor de start van de begroting wordt een kaderbrief opgesteld.
 - De stichting werkt met een duidelijke planning- en control cyclus. Voor het begin van het nieuwe kalenderjaar is de begroting en de meerjarenbegroting vastgesteld. De verantwoording van de uitgaven wordt jaarlijks met de begroting en de meerjarenbegroting ter kennisneming voorgelegd aan de gemeenteraden van Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard en Hollands Kroon. De bestuurder en de voorzitter van de RvT van SOVON geven elk jaar een toelichting op deze stukken aan de wethouder Onderwijs van de gemeente Alkmaar.
 - Een aantal maal per jaar wordt de financiële situatie gevolgd in managementrapportages. Bovenschools worden maandelijks overzichten gemaakt om te bepalen hoe op verschillende gebieden uitgaven zich verhouden tot de begroting. Dat zijn allereerst overzichten op het gebied van personele uitgaven waarbij de werkelijke uitgaven in geld worden vergeleken met de afspraken die zijn vastgelegd in de formatieafspraken (onderdeel van de managementcontracten) van de schoolleiders met de bestuurder. Ook de materiële uitgaven worden periodiek vergeleken met de uitgaven volgens de begroting en door de bestuurder gerapporteerd aan de schoolleiders. Daarnaast worden de uitgaven voor personeel dat ter vervanging van zieken werkt en ook de ziekteverzuimcijfers gerapporteerd aan de schoolleiders. Tenslotte krijgen de schoolleiders periodiek een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de verdeling van het onderwijzend personeel over de functies LB, LC en LD met daarbij de streefpercentages in het kader van de functiemix afspraken. Daarnaast wordt drie maal per jaar een kwartaalrapportage gemaakt waarin dieper op inhoudelijke en financiële ontwikkelingen wordt ingegaan.
 - Het jaar wordt afgesloten met een jaarverslag.

- De kwaliteitscyclus:
 - Naast de personele en financiële rapportages worden eens per jaar ook rapportages gemaakt over de (kwalitatieve) opbrengsten van de scholen en de onderwijstijd. Deze resultaten worden jaarlijks door de bestuurder besproken met de schoolleiders en de inspectie.
 - Voorjaar 2021 is het Kwaliteitsbeleidsplan van SOVON vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten, rollen en processen met betrekking tot het kwaliteitsmanagement binnen de organisatie uitgewerkt. Op basis hiervan is tevens een jaarcyclus rond kwaliteit uitgewerkt en vastgesteld, waarin de belangrijkste activiteiten op het gebied van bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit binnen SOVON staan vermeld.
- Intern toezicht
 - Het interne toezicht wordt uitgeoefend door de RvT. Hierbij kunnen twee aspecten worden onderscheiden:
 - Het externe aspect richt zich op de realisering van onderwijsdoelen die door de organisatie zijn vastgesteld dan wel door de overheid in wet- en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.
 - Het interne aspect richt zich op de realisering van doelen op strategisch en beleidsmatig niveau met als kernactiviteit aandacht voor het onderwijs, de organisatie, de kwaliteit en de veiligheid.
 - De RvT kent een rooster van aftreden, waarbij leden maximaal twee termijnen van vier jaar zitting hebben. De werving van nieuwe leden vindt plaats op basis van vooraf geformuleerde functieprofielen en door een benoemingsadviescommissie bestaande uit leden van de RvT, leden van de GMR en de bestuurder.
 - Conform de code Goed Bestuur verricht de RvT jaarlijks een zelfevaluatie op basis van de richtlijnen van de VTOI.

7.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Ons beleid is erop gericht de beschikbare middelen maximaal in te zetten voor een kwalitatief goede uitvoering en steeds verdere verbetering van het onderwijs op de SOVON-scholen. Voorbeeld hiervan is ons besluit, eind 2018, om (als een van de weinige besturen) de cao-maatregelen in het kader van de reductie van de lessentaak en vergroting van de ontwikkeltijd van docenten, financieel te compenseren voor voorlopig drie schooljaren. Voor het overige is ons beleid om adequaat en tijdig te anticiperen op financiële risico's en deze waar nodig te minimaliseren.

Het beleid van de stichting is erop gericht om zo min mogelijk risico's te lopen. De stichting loopt de volgende risico's:

Rijksbekostiging

- Het verloop van de toekomstige leerlingenaantallen is moeilijk in te schatten. Zowel in Bergen als in de gemeente Hollands Kroon is de komende jaren sprake van krimp van het aantal 12-jarigen. In Alkmaar en Dijk en Waard is de komende twee jaar sprake van een lichte stijging maar vanaf 2024 zet ook in Alkmaar een dalende tendens in. Dit zal uiteraard de aanmeldingen voor een aantal SOVON-scholen negatief beïnvloeden. Dit maakt het lastig om deugdelijke meerjarenbegrotingen af te geven, omdat het onduidelijk is wat de inkomsten zijn. Hierdoor kan onvoldoende op de inzet van de formatie worden ingespeeld bij het teruglopen van de leerlingenaantallen, met als gevolg grote financiële lasten ten opzichte van de ontvangen bekostiging. Het gevolg van deze terugloop kan ook een heviger concurrentieslag met collega-scholen en schoolbesturen zijn. Daarnaast kan ook in stabiele kernen de concurrentie met het bijzonder onderwijs leiden tot lagere of juist hogere aanmeldingen voor SOVON-scholen.

- De afgelopen jaren zijn onze inkomsten fors gestegen door rijksbeleid. Hierdoor lopen wij het risico dat het bovenmatig eigen vermogen toeneemt. Ook de gelden die SOVON ontvangt in het kader van het NPO zal bijdragen aan het verhogen van het eigen vermogen. Een groot deel van deze gelden zijn bestemd voor schooljaar 2021-2022, maar moeten geheel in 2021 als opbrengst worden geboekt.
- Bij leerlingendinging en bij onvoldoende natuurlijk verloop zal er boventaligheid ontstaan doordat door cao-regelingen vast aangestelde medewerkers niet op korte termijn ontslagen kunnen worden. Door de extra subsidie-inkomsten is onze flexibele schil verhoogd van 10% naar 27%.

Personeel

De stichting loopt risico als de flexibele personele schil en het natuurlijk verloop de daling van rijksinkomsten niet kan opvangen. Daarnaast is er het risico van het niet kunnen aantrekken van goed gekwalificeerd (bevoegd en bekwaam) personeel. Tot slot worden de extra baten de komende jaren afgebouwd. Het is een risico of we ook tijdig van het personeel afscheid kunnen nemen.

Huisvesting

- Op enkele scholen is op dit moment sprake van substantiële leegstand. Wanneer het aantal 12-jarigen verder zal teruglopen, kan er in de toekomst bij meer scholen leegstand ontstaan.

Financieel

- Op dit moment bedraagt ons mogelijk 'bovenmatig eigen vermogen' bijna € 3 miljoen. Om handhaving door de inspectie te voorkomen, is het belangrijk dat ons bestedingsplan tot (incidentele) extra uitgaven zal leiden.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Belangrijkste aandachtspunten op dit terrein zijn het waarborgen van de veiligheid van onze systemen en het voorkomen en indien nodig goed oplossen van een 'datalek'. Wat betreft veiligheid is het grootste risico dat onze systemen 'gehackt' kunnen worden. De ICT-afdeling van SOVON is continu bezig dergelijke incidenten te voorkomen. Het beleid op dit punt is tot op heden effectief. Datalekken komen in zeer beperkte mate voor. Voor zover deze optreden, heeft SOVON een interne meldingsprocedure die goed werkt en wordt nagevolgd. Vanzelfsprekend maken wij van elk datalek melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

7.3 Risicoparagraaf in geld

In deze begroting geven wij ook een inschatting van de risico's in euro's en de mogelijke invloed die dit heeft op de reservepositie. Zie het schema op de volgende pagina. Daarbij is het van belang om te melden dat de genoemde mitigerende maatregelen bedoeld zijn om met name de impact van de genoemde risico's sterk te verlagen.

Onderdeel	Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Bedrag	Kans	Impact	Proceseigenaar	Mitigerende maatregel
Rijksbekostiging	Krimp (3 tot 5%) aantal 12-jarigen vanaf 2024 t/m 2029	Onduidelijkheid inkomsten. Onvoldoende inspelen op inzet formatie. Heviger concurrentieslag.	Baten per leerling uit rijksbekostiging minimaal € 8.869. Het dalende leerlingaantal is voor SOVON een feit. Het is een uitdaging om de formatie aan te passen aan het dalend leerlingaantal.	500 II a € 8.869 = € 4.434.500	Hoog	Hoog	Voorzitter CvB	* Inzetten op PR. * Aanmeldingen monitoren, ook van de regiobesturen. * Formatie aanpassen op basis van de aanmeldgegevens. * Benodigde formatie al in februari/maart in beeld hebben, zodat zicht is op boventaligheid en dit onderwerp van gesprek is bij het herplaatsingsoverleg.
	Onvoldoende natuurlijk verloop	Boventaligheid door lagere leerlingaantal.	Flexibele schil is 23%, wel mismatch tussen vraag en aanbod.	Een 'mismatch' tussen vraag en aanbod van 10 fte is ongeveer €2.000.000.	Hoog	Hoog	Hoofd PZ	* Strategisch HRM-beleid ontwikkelen. * Jaarlijks flexibele schil berekenen. * Bij vacature nagaan of deze extern uitgezet moet worden. * Zodra nodig actief inzetten op begeleiding naar passend werk. * Benodigde formatie al in februari/maart in beeld hebben.

	Financiële sancties	Sinds januari 2023 geldt de aangepaste beleidsregel van de minister van onderwijs waardoor onderwijsinstellingen sneller financiële sancties opgelegd kunnen krijgen.	Inhouding van de bekostiging variërend in percentage van 0% tot 15% voor de eerste drie maanden. Dit percentage kan oplopen tot 100% na zes maanden.	5% van € 59.052.078 (de basisbekostiging) is € 2.952.604.	Middel	Middel	Voorzitter CvB	<ul style="list-style-type: none"> * Zorgen dat in de procedure rondom schoolgids, ouderbijdrage een controlemoment opgenomen wordt. * Een controlemoment opnemen dat het jaarverslag, assurance rapport en accountantsverklaring tijdig verzonden wordt. * Een procedure beschrijven en handhaven met betrekking tot de tijdigheid van de VOG's. * Zorgen dat gegevens die overlegd moeten worden aan derden ook tijdig verstrekt worden. * Volgen van aanpassingen van wet- en regelgeving. * Periodiek aandacht voor het naleven hiervan.
Personeel	Niet kunnen aantrekken van goed gekwalificeerd personeel	Meer inhuur derden of zelfs geen les kunnen geven aan leerlingen.	Het bedrag voor personeel van derden was in 2022 ongeveer € 1.300.000	€ 650.000	Middel	Middel	Hoofd PZ	<ul style="list-style-type: none"> * Actief wervingsbeleid nieuw personeel. * Goed werkgeverschap. * Naamsbekendheid vergroten.
	Hoog ziekteverzuim	Meer inhuur derden of zelfs geen les kunnen geven aan leerlingen.	Omdat wij inmiddels een stijgend ziekteverzuim hebben, moeten de scholen die een ziekteverzuim hebben boven het landelijk gemiddelde een plan van aanpak opstellen.	Vervangingskosten zijn € 1.800.000.	Middel	Middel	Hoofd PZ	<ul style="list-style-type: none"> * Periodiek bespreken met Arbodienst. * Ziekteverzuim is onderdeel van periodieke gesprekken tussen voorzitter CvB en schoolleiders. * Nascholing en cursussen voor schoolleiders en teamleiders.

	Personele verplichtingen in verband met verminderde baten	In 2019 heeft de overheid extra rijksbekostiging gegeven voor inzet in 2020-2021. Daarnaast is gedurende drie schooljaren € 1 miljoen per jaar geïnvesteerd in personeel vanuit de reserve kwaliteit. Deze investering liep tot augustus 2022. Ook heeft de overheid in 2021, 2022 en 2023 bijdragen verstrekt in verband met corona achterstanden. Dit zijn incidentele subsidies. Samen met de terugloop van leerlingen zorgt dit voor een aanzienlijke vermindering van de baten. Het is de vraag of we de personele lasten met hetzelfde bedrag kunnen laten dalen.	De komende jaren moet mogelijk afscheid genomen worden van medewerkers. Onze flexibele schil is rond de 23%. Deze flexibele schil is voldoende om de daling van de baten op te vangen. Er is echter wel sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod.	Bedrag aan NPO subsidie voor schooljaar 2022-2023 was € 6.287.299. Deze inkomsten vallen in schooljaar 2023-2024 geheel weg. Voor ongeveer 50% zitten hier personele verplichtingen aan.	Hoog	Hoog	Hoofd PZ	* Nauwkeurig natuurlijk verloop monitoren. * Strategisch HRM-beleid ontwikkelen. * Zorgen voor een voldoende flexibele schil.
Huisvesting	Substantiële leegstand door krimp	Huisvestingslasten worden niet vergoed door rijksinkomsten.		1900 leerlingen tegen 5% van de bekostiging = € 842.550 per jaar	Middel	Laag	Hoofd bedrijfsvoering	* Ruimten in gebouwen meer beschikbaar stellen voor verhuur aan derden.
	Nieuwbouw schoolgebouw	Door de hoge bouwkosten zou het kunnen zijn dat de gemeente, ondanks haar zorgplicht, niet de gehele nieuwbouw van een school kan verzorgen.	Kosten zijn nog niet bekend. Betreft een aanname.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Hoofd bedrijfsvoering	* Onderhandelen met de gemeente. * Normvergoeding nieuwe huisvesting berekenen. * Letten op kostenreductie.
Financieel	Eigen vermogen hoger dan nieuwe signaleringswaarde	Toelichting geven in het jaarverslag. De minister zoekt naar mogelijkheden om besturen met een mogelijk bovenmatig eigen vermogente korten.	Vooralsnog geen financiële consequenties, maar vereist wel aandacht. Mogelijk bovenmatig eigen vermogen is inmiddels gedaald. Naar verwachting zal er eind 2024 geen sprake meer zijn van bovenmatig eigen vermogen.	€ 0	Laag	Laag	Voorzitter CvB	* Met RvT en GMR bepalen welk deel van het eigen vermogen ingezet kan worden voor het onderwijs. Dit wordt verwerkt in de begroting.
	Vrijwillige ouderbijdrage	De Wet vrijwillige ouderbijdrage is op 1 augustus 2021 van kracht gegaan. Vanaf die datum mogen scholen leerlingen waarvan de ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet hebben betaald niet uitsluiten van schoolactiviteiten. Daarnaast is per 1 september 2023 nadere regelgeving bekend geworden rondom de besteding van de vrijwillige ouderbijdrage.	Het eerste risico is dat meer leerlingen zich aanmelden voor activiteiten, zonder dat ze willen betalen. Het tweede risico is of het huidige percentage betalende ouders omlaag zal gaan door deze wetswijziging.	€ 400.000 per jaar	Middel	Middel	Voorzitter CvB/ Controller	* Aantal deelnemers aan activiteiten goed monitoren bij begin schooljaar. * Eventueel het aantal activiteiten aanpassen. * Ouders goed informeren over belang van betalen ouderbijdrage.

Rijksbeleid	Onvoorspelbare besluitvorming overheid	Onduidelijkheid inkomsten. Bedragen worden gedurende het begrotingsjaar aangepast (zowel omhoog als omlaag). Soms ontvangt SOVON gelden die voor een volgend kalenderjaar zijn bestemd.	Dit kan zowel een positief als een negatief risico worden.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Controller	* Nauwkeurig volgen overheidsbeleid. Bijeenkomsten over dit onderwerp bijwonen. * Tijdig inspelen op gevolgen van deze besluitvorming.
Operationele en strategische risico's	Leidende positie in de regio	Door fusies van stichtingen in de regio, bestaat de kans de leidende positie in de regio kwijt te raken.	Betreft een strategisch risico.	€ 0	Middel	Laag	Voorzitter CvB	* Fusies en samenwerkingsovereenkomsten in de regio monitoren. * Investeren in het zijn van een aantrekkelijke gesprekspartner.
	Samenwerking in de regio	Bereidheid tot samenwerking met andere besturen heeft consequenties voor op peil houden aantrekkelijkheid, kwaliteit en diversiteit van ons aanbod.	Betreft een strategisch risico.	€ 0	Middel	Middel	Voorzitter CvB	* Fusies en samenwerkingsovereenkomsten in de regio monitoren. * Investeren in het zijn van een aantrekkelijke gesprekspartner. * Deelnemen aan de TOP groep. * Samenwerking met Alkmaarse besturen o.a op het gebied van vmbo. * Onderwijsontwikkeling lokaal en regionaal, o.a. via de Ambitietafels en STO.
	Professionele en efficiënte bedrijfsvoering centrale organisatie	Door de beperkte omvang van de centrale organisatie heeft uitvallen van een medewerker grote consequenties.	Vooral een operationeel risico.	€ 85.000	Middel	Middel	Voorzitter CvB	* Zorgen voor goed werkgeverschap. * Snel vervullen van vacatures.
	Onderwijsontwikkeling en -vernieuwing	Niet voldoende aandacht voor onderwijsontwikkeling en -vernieuwing.	Betreft een strategisch risico.	€ 0	Middel	Middel	Medewerker bestuurlijke ondersteuning onderwijs en kwaliteit	* Onderwijsontwikkeling en -innovatie is een vast agendapunt tijdens CvS. * Middelen beschikbaar stellen voor kwaliteit en innovatie. * Aandacht voor actuele vraagstukken.

	Ransom- of Cyberaanval	Kwijtraken van data en het betalen van losgeld.	Betreft een operationeel risico.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Hoofd bedrijfsvoering	* Verhogen van de beveiliging. * Onderzoeken van de mogelijkheid om dit risico te verzekeren.
Leerlingen	Sociaal welbevinden	Het sociaal welbevinden van leerlingen staat onder druk. De sociaal-emotionele problematiek neemt hierdoor toe.	Dit is geen financieel risico. Van belang is samenwerking met externe deskundigen te intensiveren.	€ 0	Hoog	Hoog	Medewerker bestuurlijke ondersteuning onderwijs en kwaliteit	
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Datalekken	Claims en reputatieschade.	Onbekend.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Bestuurssecretaris	* Continue actualisatie en krachtige implementatie van AVG-beleid en -instrumentarium.